

Bodočnost podjetja Sertubi (in 208 zaposlenih) visi na nitki

x 4

Ob Barcolani letos tudi praznik penine prosecco DOC

x 5

V tržiški ladjedelnici so začeli graditi drugo rekorderko

x 10

Goriška občina hiti z urejanjem športne palače Bigot v Podgori

20.8.29

20.8.30

9.7.7124 666007

SREDA, 29. AVGUSTA 2012

št. 203 (20.526) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 24. novembra 1943 v naselju Zatří nad Cerknico, razmožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorici Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškom pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 € CENA V SLOVENIJI 1,20 €

Primorski dnevnik

Kdaj praznik terana v Trevisu?

MARJAN KEMPERLE

Letošnja Barcolana bo ob običajnem festivalu jader na morju ponudila tudi praznik penine prosecco na nabrežju. Z njim bo bila tržaška trgovinska zbornica in deželna uprava uresničila eno od točk znanega protokola, ki je aprila 2010 prišgal zeleno luč zaščitni znamki Prosecco DOC.

V nekdanji ribarnici bodo svojo penino promovirali, razstavljalji, ponujali za pokušino in prodajali vinogradniki iz Veneta in Furlanije. Tržaški vinogradniki so k pobudi pristopili. Drugače niso mogli. Svoja vina bodo tudi razstavljalji, njim bo posvečeno tudi zasedanje.

Vse lepo in prav!

A to ni tisto, kar bi oni hoteli. In ni tisto, kar so s podpisom protokola obvezale oblasti: državne in deželne.

Sandi Škerk je na včerajšnji predstavitev jasno povedal, kaj zahtevajo tržaški vinogradniki: investicije in omilitev omejitve, ki sedaj onemogočajo razvoj kmetijstva na Tržaškem. To sta zanje prioriteti, ne pa praznik vina, ki ga na Tržaškem (še) ne proizvajajo.

Letošnja Barcolana bo tako res lepa mednarodna vitorina za vino, ki nosi ime po vasi v tržaški pokrajini, a ga proizvajajo druge. Vinogradniki iz Veneta in Furlanije bodo lahko promovirali svoj proizvod, sklepali pogodbе s tujimi operaterji; našim bodo spet ostale le drobtinice. Pardon, kapljice.

Ko bi na vinskem področju veljalo načelo recipročnosti, bi lahko takoj našli primerno rešitev: praznik terana v Trevisu!

A dobro vemo, koliko v tej državi veljajo načela.

Kot ministrski podpis pod protokolom ...

ITALIJA - Sodišče za človekove pravice sprejelo priziv italijanskega para

Evropsko sodišče zavrnilo zakon o umetnem oplojevanju

Za sodnike v Strasbourg je zadevna italijanska zakonodaja nedosledna

FJK - V pričakovanju razsodbe ustavnega sodišča

V deželnem svetu avdicije o načrtovani prereditvi pokrajin

TRST, GORICA - Usoda pokrajin v Furlaniji-Julijski krajini je v rokah ustavnega sodišča. Če bodo ustavniki sodniki tudi za našo deželo potrdili sklep rimske vlade, bomo po novem imeli le pokrajini Trst in Videm, v nasprotnem primeru bo lah-

ko deželni parlament sklepal po svoji uvidevnosti. Avdicije, ki se v tem času vrstijo v deželnem svetu, torej ne bodo odločale o usodi pokrajin, pomembo pa lahko dragocen politični napotek za deželne poslance, ki naj bi o tem odločali v prihodnjih tednih.

Takšne avdicije v deželnem svetu so se včeraj udeležili predstavniki vseh štirih pokrajin FJK ([na sliki](#)). Med njimi je bila podpredsednica goriške pokrajine Mara Černic: intervju z njo objavljamo na goriških straneh.

Na 3. in 11. strani

BENETKE Začetek filmskega festivala

BENETKE - Od danes se na beneškem Lido 18 filmov poteguje za Zlatega leva, nagrado za najboljši film v tekmovalni selekciji 69. filmskega festivala. Direktor festivala Alberto Barbera je letos predvidel več novosti. Festival obeta filme številnih režiserik, poleg uveljavljenih imen pa se bodo imeli priložnost predstaviti tudi mladi ustvarjalci. Festival bo danes odprla indijska režiserka Mira Nair s političnim trilerjem »The Reluctant Fundamentalist« (Ugovor vesti nekega fundamentalista), po romanu Mohsina Hamida.

Na 8. strani

ZDA - Republikanci za en dan preložili nacionalno konvencijo

Točno sedem let po Katrini na Florido prihaja orkan Isaac

NEW YORK - Tropska nevihta Isaac, ki je poskrbela za preložitev začetka nacionalne konvencije republikanske stranke v Tampa na Floridi, je včeraj med pomikanjem proti severu daleč od zahodne obale Floride prerasla v orkan prve stopnje s hitrostjo vetra do 120 kilometrov na uro. Obalo Mehikiškega zaliva v Louisiani naj bi Isaac dosegel v noči na danes.

Kot kaže, Isaacov veter ne bo predstavljal večjih težav, kar pa ne velja za poplavne valove. Nekaj več drame ustvarja sedma obletnica uničujočega orkana Katrina, ki je leta 2005 natanko na današnji dan terjal življenga več kot 1800 ljudi, mestu New Orleans pa je bilo razdejano.

Na 9. strani

kakšna usoda na s čaka

MEDNARODNI FESTIVAL - Od 4. do 9. septembra na raznih prizoriščih po Sloveniji in Italiji

Vilenica posvečena »avtorjem nomadom«

Veliko nagrado prejme David Albahari - V Repnu bodo gostili koroško pisateljico Majo Haderlap

LJUBLJANA - 27. mednarodni literarni festival Vilenica bo med 4. in 9. septembrom potekal na 19 prizoriščih po Sloveniji in Italiji. Kot je na včerajšnji novinarski konferenci povedal programski vodja Gašper Troha, bodo na 39 branjih gostili 42 avtorjev z vsega sveta, kot vodilno temo pa so letos izbrali »avtorje nomade«. Udeleženci letošnje Vilenice bodo razmisljali o poziciji avtorja, ki dandanes ni v tolikšni meri določena z njegovo nacionalnostjo kot je z individualno poetiko in življenjsko usodo, je pojasnil Troha.

Odgovore bodo iskali na okrogli mizi Srednjeevropske pobude (SEP) 6. septembra v Lipici, ki se je bo udeležil tudi letošnji veliki vilenički nagrjenec David Albahari, v Kanadi živeči pisatelj judovskega rodu in srbskega jezika. Nagrada mu bodo ob prisotnosti predsednika republike Danila Türk-a podelili 8. septembra v jami Vilenica.

Festival dopolnjujeta dva prevoda lanskotnega nagrjenca Mircea Cartarescuja. Njegove kratke zgodbe Zakaj ljubimo ženske so že izšle pri Studentski založbi, izbor poezije Motorno kolo, parkirane pod zvezdami pa pri Cankarjevi založbi; Cartarescu je znan po svoji radikalni iskrenosti, ko je začel objavljati poezijo, je ta postala središče romunske literature, je dejala poznavalka njegovega opusa, Lidija Dimkovska.

Na literarnih branjih bo sodeloval tudi letošnji slovenski avtor v središču Boris A. Novak. Prevod njegove pesniške zbirke Mojster nespečnosti (The Master of Insomnia) je s pomočjo festivala izšel v zbirki Slovenian Literature Series ameriške založbe Dalkey Archive Press.

Novost letošnjega festivala so tri pisateljske in prevajalske rezidence v avgustu, na katere so povabljeni irski ter italijanski avtorji in prevajalci. Na letošnji Vilenici bodo, v sodelovanju s festivalom Pordenone-legge, sodelovali Antonia Arslan, Pino Rovered in Gian Maria Villalta.

Zbirko Antologija Vilenica nadaljujejo s sodobno hebrejsko književnostjo. Pod naslovom En zo agada (To ni pravljica) je urednički in prevajalec Klemen Jelinčič Boeata zbral dela 25 avtorjev.

Znana je že letošnja dobitnica pisateljske štipendije SEP in DSP v vrednosti 5000 evrov. To je Ajla Terzić iz BiH, ki je za svojo kratko prozo in eseje prejela številne nagrade, objavila pa je tudi pesniško zbirko in dva romana.

4. septembra bodo na raznih lokacijah potekali Predvečeri Vilenice in sicer tudi v Trstu in Repnu, kjer bodo med drugim gostili Ajlo Terzić in koroško pisateljico Majo Haderlap. O tem bodo podrobnejše spregovorili na današnji tržaški predstavitvi.

Utrinek z včerajšnje ljubljanske predstavitve

MAKSIMILJANA IPAVEC

CERKEV - Po škofu Uranu tudi kardinal Rode zanikal očetovstvo

Cerkveni pravnik Karel Bolčina: »V Rimu se nam že vsi smejijo«

KAREL BOLČINA
ARHIV PD

LJUBLJANA, GORICA - Kardinali so za kakršnekoli prestopke odgovorni neposredno le Svetemu Očetu, je ob poročanju medijev glede domnevnega očetovstva kardinala Franca Rodeta pojasnil cerkveni pravnik Karel Bolčina, sicer župnik v Štandrežu pri Gorici. Ker gre že za drugi primer v kratkem času v Sloveniji, se po njegovih besedah v Rimu temu smejijo. Meni še, da vse to v zasmeh daje slovenski narod. Sveti Oče je edini, ki lahko "sodi in obsodi ali oprosti kardinale osebno". Njemu so kardinali odgovorni za kateri koli prestopek, ki ga na redijo denimo v odnosu do moralnega življenja ali kanoničnega prava, je za STA pojasnil Bolčina.

Po njegovih besedah se Sveti Sedež vedno odzove, če je "kjer koli možnost resnice". Toda glede na to, da so očitki kardinalu Rodetu prišli v javnost v kratkem času po očitkih in aferi z nadškofom Alojzijem Urnom, "se temu vsi smejijo". "Tudi v Rimu," dodaja cerkveni pravnik.

Prepričan je, da "s tem načinom pred svetom postavljamo v zasmeh slovenski narod, niti ne Katoliško cerkev v Sloveniji". To, da so kardinali neposredno odgovorni le Svetemu Očetu, nadškofje pa v večini Kongregacij za škofe v Rimu, pa je po besedah Bolčina.

Prepričan je, da "s tem načinom pred svetom postavljamo v zasmeh slovenski narod, niti ne Katoliško cerkev v Sloveniji". To, da so kardinali neposredno odgovorni le Svetemu Očetu, nadškofje pa v večini Kongregacij za škofe v Rimu, pa je po besedah Bolčina.

Kardinal Rode je sicer vključen v Kongregacijo za škofe v Rimu, je pojasnil cerkveni pravnik. Če so v povezavi s kardinali kakšni kazenski očitki, bi po njegovih besedah o tem bil najprej seznanjen Sveti Oče, ta pa bi v takem primeru imenoval eno izmed svojih sodišč. Če pa bi bilo karkoli v zvezi z vero ali

moralno, bi za raziskavo teh zadev verjetno prosil kongregacijo za škofe, je še dodal.

Tudi, če bi karkoli resničnega odkrili v primeru očitkov Uranu in Rodetu, bi zoper njuj v Cerkvi potekali različni postopki. Sicer pa cerkveni organi v Sloveniji nimajo nobene pristojnosti v povezavi s kardinalom Rodetom, je pojasnil Bolčina, ki s konkretnimi očitki Rodetu še ni seznanjen.

Delo je včeraj namreč poročalo, da naj bi imel Rode leta 1969 intimno razmerje s Tanjo Bredo S., ki je leto pozneje v Nemčiji rodila otroka. Zdaj na Bližnjem vzhodu živeči Peter naj bi letos spomladi v Sloveniji najel odvetnico, s pomočjo katere poskuša od kardinala Rodeta dobiti priznanje o očetovstvu oziroma njegovo privolitev v test DNK. Tanja Breda je sicer za Delo zanikala, da bi Rode oče njenega otroka.

Rode je poročanje Dela o njegovem domnevнем očetovstvu označil za izmišljene trditve. Kot je zatrdil, bo za ohranitev imena uporabil vsa možna pravna sredstva. Rode je za to pooblastil Odvetniško pisarno Zidar Klemencič, "da prouči neresnične objave v dnevnem časopisu in da zoper odgovorne osebe sproži ustrezne kazenske in cilvilne postopke", so za STA pojasnili v omenjeni odvetniški pisarni. (STA)

UNIJA ISTRANOV - Pismo predsedniku

»Napolitano naj prekliče odlikovanje maršalu Titu«

JOSIP BROZ TITO

BAŠAR AL ASAD

TRST - Vlada predsednika Maria Monti je zahtevala od predsedstva republike preklic odlikovanja sirskemu predsedniku Bašaru al Asadu, euzulska zveza Unione degli istriani (Unija Istranov) zahteva, da bi državno odlikovanje preklicali tudi pokojnemu jugoslovanskemu predsedniku Josipu Brozu Titu. Predsednik zveze Massimiliano Lacota je s tem v zvezi pisal ministrskemu predsedniku Montiju, češ da je Tito odgovoren za zločine zoper več sto tisoč Italijanov, Nemcev, Madžarov in pripadnikov raznih jugoslovenskih narodov. Ti Titovi zločini so po mnenju Lacote doživeli splošno mednarodno obsdobo. Tita je med uradnim obiskom v Rimu leta 1969 odlikoval tedanjí italijanski predsednik Giuseppe Saragat.

Za Unijo Istranov je nepojmljivo, »da se italijanska država spoštljivo spominja žrtev grozovitega etničnega čiščenja na račun Istranov in Dalmatincev in istočasno časti človeka, ki je za to odgovoren«. Lacota je v preteklosti že nekajkrat zamen zahteval preklic oziroma razveljavitev odlikovanja pokojnemu Titu.

PISMA UREDNIŠTVU

Kakšna usoda nas čaka?

O reformi pokrajin je posebna dejelna komisija slišala predsednico Institucionalnega paritetnega odbora za vprašanja slovenske manjšine, ki je govorila o spoštovanju tako imenovanega zaščitnega zakona in se je posebej sklicevala na 8., 10., 20. in 21. člen zakona. Po mojem globokem prepričanju je veliko pomembnejši 2. člen zakona v točki b) ki se sklicevale na načelo Evropske listine o deželnih ali manjšinskih jezikih. To načelo namreč grobo krši sam zaščitni zakon s 4., 8. in 10. členom.

V drugem členu zakona je sklicevanje na načelo Evropske listine hudo okrnjeno, ker se glasi: »spoštovanje ozemeljskega obsegva vsakega jezika« (il rispetto dell'ambito territoriale di ciascuna lingua). Toda Evropska listina v točki b) 7. člena določa: »The respect of the geographical area of each regional or minority language in order to ensure that existing or new administrative divisions do not constitute an obstacle to the promotion of the regional or minority language in question« (Spoštovanje zemljepisnega območja vsakega deželnega ali manjšinskega jezika, da bi s tem zagotovil povsem jasno, kakšna usoda nas čaka).

vili, da že obstoječe ali nove upravne razdelitve niso ovira za spodbujanje rabe posameznega deželnega ali manjšinskega jezika. Slovenski uradni prevod govori o spodbujanju rabe jezika, medtem ko angleška beseda »promotion« lahko pomeni tako spodbujanje rabe jezika kot spodbujanje razvoja jezika.

Nobenega dvoma ne more biti, da je odlok predsednika republike z dne 12. septembra 2007 uvedel novo upravno razdelitev občin Gorica in Trst, ki močno vplivata na možnost rabe slovenskega jezika. Osmi člen omejuje pravico do rabe slovenskega jezika v odnosih s politijo in vojsko tudi znotraj ozemlja, ki ga določa odlok predsednika republike. Določitev ozemlja manjšinskega jezika ne sloni na objektivnih dejstvih, temveč v najbolji kritičnih razmerah na izbirah večine, izvajanje določil 10. člena pa je odvisno od soglasja krajevnih uprav.

Tretji člen Okvirne konvencije za varstvo narodnih manjšin določa v polnem nasprotju z navedenimi določili zakona, ki se sicer sklicevale tudi na to konvencijo, da vsak pripadnik narodne manjšine sam svobodno izbere, ali želi biti obravnavan ali noče biti obravnavan kot pripadnik narodne

Arhar in Rogić na Otočcu pregledala vprašanje LB

OTOČEC - France Arhar in Zdravko Rogić, ki sta ju slovenska in hrvaška vlada imenovali za preučitev in iskanje rešitve problematike Ljubljanske banke (LB) na Hrvškem, sta včeraj na pogovorih na Otočcu pregledala osnovno dogajanje na tem področju po osamosvojitvi obej držav. Kot je povedal Arhar, bosta "inventuro" nadaljevala na novem srečanju čez 14 dni. Arhar in Rogić sta v izjavi za medije po srečanju še izrazila pričakovanje, da bosta našla rešitev, zadovoljivo za obe strani. Ob tem sta poudarila, da gre za zelo zapleteno vprašanje, ki odnose med Ljubljano in Zagrebom obremenjuje že več kot 20 let.

Strokovnjaka, ki sta glede različnih vprašanj sodelovala že prej, pričakujeta, da bosta predlog rešitve obema vladama predložila v najkrajšem možnem času. Kdaj, nista želela napovedovati. Arharju se sicer mandat izteče konec leta, medtem ko Rogićev mandat ni omejen. Rogić je optimističen, tudi zato, ker sta oba pokazala voljo najti rešitev, ki bo ustrezala obema stranema. (STA)

UP odslovila Darovca

KOPER - Univerza na Primorskem (UP) se je po četrtekovem zagovoru direktorja koprskega Znanstveno-raziskovalnega središča (ZRS) Darka Darovca odločila za prekinitev delovnega razmerja. Kot so sporočili iz UP, so vsi očitki na račun Darovca utemeljeni in je zanje tudi odgovoren. Tako mu delovno razmerje preneha takoj, brez teka odpovednega roka.

Kot so sporočili, je revizorska hiša ABC Revizija pregledala revizijske pripombe Inštituta za javno revizijo, ki ga je načelnič v plačal ZRS, ter ga v celoti zavrnila. "Vsi očitki na račun oziroma kršitve Darka Darovca so torej utemeljeni," so zapisali. Ob tem so še poudarili, da vsaka izmed kršitev pomeni samostojen razlog za odpoved pogodbe.

Vročitev odpovedi na delovnem mestu pa še ni bila izvedena, pravijo na univerzi, saj je bil Darovec nepravilno odsoten. Ker je zavrnili tudi sprejem na domu, bodo strokovne službe UP vročitev izvedle s preostalimi zakonskimi možnostmi, tako da delovno razmerje Darovcu preneha ob vročitvi.

Darovcu univerza očita nemensko porabo skoraj 592.000 evrov sredstev Javne agencije RS za raziskovalno dejavnost (ARRS) za več projektov. Med nosilci projektov je bil tudi sam Darovec. Vodstvo univerze Darovcu očita še naročilo 5760 evrov vrednega pravnega mnenja o nekaterih vprašanjih razrešitve nekdanje dekanje Fakultete za humanistične študije Vesne Mikolič ter da se neskladno s svojimi pristojnostmi pritoži na sklep rektorja o prijavi raziskovalnih programov na javni poziv agencije za raziskovalno dejavnost. Darovec je vse očitke na svoj račun zavrnil. (STA)

manjšine. To pomeni, da je pravica do rabe manjšinskega jezika znotraj naselitvenega ozemlja vsake manjšine odvisna samo od volje posameznega pridpadnika, ki po razsodbi Ustavnega sodišča (št. 62/1992) ne sme biti prisiljen, da in odnosih oblastmi uporablja jezik, ki ni njegov materni jezik.

Ce so »predstavniki« manjšine že pri izoblikovanju zakona sprejeli, da zakon grobo krši načela in določila mednarodnih konvencij, na katera se izrecno sklicevale, in po razglasitvi zakona dopuščajo, da se določila zakona že deset let ne izvajajo, ali celo kršijo, je tudi otroku lahko povsem jasno, kakšna usoda nas čaka. Na srečo nekateri ne verjamemo v »kismet« (vdanost v usodo pri muslimanih), temveč smo prepicani, da je s temeljitim znanjem mogoče še marsikaj doseči in izboljšati.

Samo Pahor

DEŽELNI SVET - Včeraj nove avdicije o prihodnosti lokalnih uprav

Usoda štirih pokrajin v FJK v rokah ustavnih sodnikov

Predsednica Pokrajine Trst Bassa Poropat proti mestni občini in »veliki Furlaniji«

TRST - Usoda pokrajin v Furlaniji-Julijski krajini je v rokah ustavnega sodišča. Če bodo ustavní sodniki tudi za našo deželo potrdili sklep rimske vlade, bomo po novem imeli le pokrajini Trst in Videm, v nasprotnem primeru bo lahko deželni parlament sklepal tako, kot bo hotel. Avdicije, ki se v tem času vrstijo v deželnem svetu, torej ne bodo odločale o usodi pokrajin, pomenijo pa lahko dragocen politični napotek za deželne poslance, ki naj bi o tem odločali v prihodnjih tednih.

Predsednica tržaške pokrajinske uprave Maria Teresa Bassa Poropat je mnenja, da bi bila ohranitev sedanje situacije škodljiva. Sama sicer nima »recepta« za prihodnost, gotovo pa bi bilo treba na novo razmisljati o pristojnostih dežele, občin in pokrajin v duhu varčevanja in racionalizacije storitev in servisov. Bassa Poropat nasprotuje projektu »velike Furlanije« (zdržitev videmske in pordenonske pokrajine), močno dvomí tudi v načrt mestne (ali metropolitanske) tržaške občine. Predsednica je očitala deželni upravi in zlasti bivšemu odborniku Andreji Garlatti, da sta se vseskozi izogibala resnemu sočenju s pokrajinami. Za sočenje ni nikoli prepozno, bliža pa se kampanja za spomladanske deželne volitve, ki bo gotovo pogovala tudi sklepe o pokrajinah.

Mara Černic, podpredsednica Pokrajine Gorica, je opozorila, da pokrajine niso potrata javnega denarja, kot menijo nekatere, pač pa odraz demokracije in ljudske volje. Svoja stališča o teh vprašanjih je podpredsednica iz vrst Slovenske skupnosti poglobljeno izpostavila v intervjuju na današnji goriški strani. Da deželna uprava ne zaupta posameznim pokrajinam, je prepričan podpredsednik videmske pokrajinske uprave Daniele Macorig. Njegov »nadrejeni« Pietro Fontanini bi ne glede na razsodbo ustavnih sodnikov kratko malo zdržil videmško, pordenonsko in goriško pokrajino, za Trst pa predlaga mestno občinsko upravo, ki naj bi nadomestila sedanjo pokrajinsko enoto.

Podpredsednik Pokrajine Pordenon Eligio Grizzo je prepričan, da ljudje ne zaupanje predvsem uslužbencem pokrajin, češ da delajo premalo oz. da so privilegirani v primerjavi z zaposlenimi v zasebnih sektorjih. Grizzo predlaga, da bi uslužbenci postali neke vrste delničarji pokrajin, ki pa niso delniške družbe.

Na včerajšnji avdiciji o usodi pokrajin v deželnem svetu sta bili tudi Maria Teresa Bassa Poropat in Mara Černic

KOROŠKA - Predčasne deželnozborske volitve

Volilna kampanja brez plakatov in z omejenimi finančnimi sredstvi

CELOVEC - Koroški se pri napovedanih predčasnih deželnih volitvah obeta dokaj nenavadna volilna kampanja – ne glede na to, ali bodo še jeseni letos ali še spomladi 2013. Predsedniki socialdemokratov (SPÖ), ljudske stranke (ÖVP) in Zelenih so namreč podpisali dogovor, da v volilnem boju ne bodo razobešali volilnih plakatov, prav tako ne bodo delili reklamnih zloženek. Dogovor (zaenkrat) niso podpisali svobodnjaki (FPK), ki slej ko prej blokirajo volitve in ki se sestanka predsednikov deželnozborskih strank tudi niso udeležili.

Na sestanku, na katerega je vabil predsednik koroških socialdemokratov

Peter Kaiser, so se nadalje dogovorili o omejitvi povračila stroškov za volilno kampanjo na največ 500.000 evrov za vsako stranko. Prav tako se bodo stranke odrekle objavi oglasov članov deželne vlade v medijih. Deželnozborski poslanci pa naj bi za zbiranje prednostnih glasov imeli na razpolago največ do 2500 evrov javnih sredstev.

Kakor so po sestanku poudarili predsednik socialdemokratov (SPÖ) Peter Kaiser, novi poslužoči predsednik ljudske stranke (ÖVP) Gabriel Obernosterer ter deželnini glasnik zelenih Frank Frey, bodo na prihodnji seji deželnega zborna vložili predlog za uzakonitev tega podpisa-

nega dogovora. Takrat bodo vnovič skušali izglasovati tudi razpis predčasnih volitev, ki naj bi bile 25. novembra letos. Poslujoči predsednik koroških svobodnjakov (FPK) Kurt Scheuch pa je vnovič zatrdiril, da je njegova stranka slej ko prej za volitve marca 2013.

Medtem je jasno, da bo na predčasnih deželnih volitvah nastopila tudi nova stranka avstrijskega bogataša Franca Stronacha. Glavni kandidat bo župan okrajnega mesta Špital ob Dravi in poslanec državnega zborna na Dunaju Gerhard Köfer. Slednji je še pred nekaj dnevi izstopil iz socialdemokratske stranke. (IL)

SKGZ - Jutri v Trstu

Tiskovna konferenca ob novi sezoni

TRST - Kljub številnim znakom, ki opozarjajo, da se manjšinska vprašanja rešujejo primernje kot v prejšnjih časih in v okviru izboljšanih odnosov med sosednjima državama, se za slovensko narodno skupnost jesenski čas začenja v znamenju težav, ki niso le finančne narave.

Znaki brisanja slovenske prisotnosti v Reziji so jasen pokazatelj, da je še prisotna določena nacionalna mržnja, ki je bila značilna za prejšnje stoletje in je marsikdaj pogojevala normalne odnose do naše narodne skupnosti.

Nrešeno vprašanje financiranja številnih slovenskih ustanov in organizacij postaja iz tedna v teden v bolj težavno in ni primerljivo niti z nelahlkim položajem iz zadnjih let. Septembra je pred vratiti in iz rimskih (in deželnih) sredin ni videti še nikakršne podpore, kljub številnim obljudbam in napovedim o predujmih. Kako naj se obnašajo v vodstvih naših organizacij? Naj ne dejejo plač uslužbenec, naj zamrznje dejavnost, naj tiho čakajo na razvoj dogodka? Gre za več sto zapošlenih in za njihove družine.

Septembra se napoveduje umeštvena seja vladnega manjšinskega omizija. Pomembno bo, kakšna bo njegova vloga tudi pri reševanju odprtih manjšinskih vprašanj in še posebej kar zadeva izvajanje zaščitnega zakona. Ravno tako je pomembna vloga Sveta za manjšinska vprašanja pri predsedstvu slovenske vlade. Letos se sedanjim članom izteče mandat in bo potrebno Svet na novo oblikovati. Doslej so Slovence v Italiji na vladnem omiziju predstavljali predstavniki obeh krovnih organizacij (SKGZ in SSO) in stranke Slovenske skupnosti.

Oktobra bo Dežela Furlanija-Julijski krajina sklicalna prvo Deželno manjšinsko konferenco, ki naj bi določila glavne smernice sodelovanja med deželno ustanovo in slovensko manjšino na podlagi deželnega zaščitnega zakona iz leta 2007. Konferenca bo lahko lepa priložnost, da se resno in temeljito lotimo nekaterih osrednjih vprašanj, ki zadevajo manjšinsko organiziranost in sistem njenega financiranja. V ospredje konference bi lahko prišlo tudi vprašanje manjšinske zastopanosti.

To so osrednja vprašanja, ki jih bo vodstvo SKGZ obravnavalo na tiskovni konferenci, ki bo jutri ob 11.30 v prostorih SKGZ v Trstu, Ul. S.Francesco 20/III.

SEŽANA - Ob občinskem prazniku

Objekt za sortiranje in obdelavo odpadkov

SEŽANA - V okviru sežanskega občinskega praznika so na včerajšnji praznični dan in spomin na 28. avgust 1941, ko se je pričel oboroženi upor proti okupatorju, v Sežani proslavili novo delovno zmago. V Centru za ravnanje z odpadki (CERO) ob lokalni cesti Sežana-Vrhovlje so odprli objekt za sortiranje in obdelavo odpadkov pred odlaganjem. Odprtja so se poleg županov vseh štirih kraških in brkinske občine udeležili še predstavniki sosednjih občin in dobaviteljev kot tudi generalni direktor Direktorata za investicije v Ministrstvu za kmetijstvo in okolje Leon Behin, ki je potrdil, da je sežansko odlagališče odpadkov med najbolj urejenimi in nadzorovanimi objekti v Sloveniji in da gre za objekt, ki omogoča trem kraškim občinam (komenski, sežanski in divaški) ter brkinski občini (hrpeljsko-kozinski), da imajo urejeno odlaganje odpadkov najmanj do leta 2015.

Vse štiri občine so si namreč zastavile cilj, da bodo v dveh letih dosegle 70 odstotkov ločevanja zbiranja odpadkov, kar bi jih uvrščalo med prvih pet občin v slovenskem merilu. Investicija, ki so jo predali v uporabo, zaključuje izgradnjo sežanskega CERO in po besedah sežanskega župana Davorina Terčona, ki je zastopal vse štiri občine, ki so tudi večinski lastniki sežanskega Komunalnega stanovanjskega podjetja, bodo s postavljivjo obdelave mešanih komunalnih odpadkov izpolnjeni pogoji za podaljšanje Okoljevarstvenega dovoljenja za obravvanje odlagališča nenevnih od-

padkov v Sežani in je upravičeno ponosen na delovno zmago.

Konec aprila in maja so bile sklenjene pogodbe in tako se odvijajo tri investicije, od katerih sta prvi dve že končani, kmalu pa bo zaključena še tretja. Investicijo izgradnje platoa za objekt za obdelavo odpadkov, ki znaša 95 tisoč evrov, in izgradnjo objekta – hale, površine 600 kvadratnih metrov, za obdelavo odpadkov, ki znaša več kot 111.500 evrov, so investirale vse štiri občine. Največjo investicijo je prevzel sežansko Komunalno stanovanjsko podjetje, ki po besedah njenega direktorja Iztoka Bandlja znaša blizu 536 tisoč evrov, kar pomeni blizu 70 odstotkov celotne vrednosti. Večina opreme (sortirna linija, mlín in sesto) je že dobavljena, čakajo še stiskalnico, ki naj bi jo dobavitelj dostavil 11. septembra in tako naj bi že sredi septembra celotna tehnoška linija polno delovala. Podjetje 74 odstotkov investicije financira s pomočjo ugodnega dolgoročnega kredita Ekološkega skladu RS.

Zbranim so delavci enega uspejnejših sežanskih podjetij, KSP, ki posluje že 55 let in šteje 92 delavcev, predstavili tudi novo pridobitev, za katero pa ne bodo na novo zaposlovali, saj bodo delavce prerazporedili na nova delovna mesta. Odprtje so z glasbenimi točkami popestrili člani kvarteta flavt sežanske glasbene šole in godec na diatonično harmoniko Anže Počkar, učenec priznanega prof. Zorana Lupinca.

Olga Knez

Poletni fotoutrip '12

Drage bralke, dragi bralci! Spet smo radovedni, kje in kako preživljate svoje počitnice, predvsem pa, ali je v vaši potovalki prostor tudi za Primorski dnevnik. Mi seveda upamo, da ja, in vas zato vabimo, da vanjo položite tudi časopisni izvod ali spletni Primorski dnevnik in mu nato, kjer koli pač preživljate te poletne tedne, posvetite enega od svojih poletnih posnetkov.

Fotografije nam pošljite preko rubrike Fotogalerije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti tiskarna@primorski.eu, lahko pa jih tudi osebno dostavite v ureništva v Trstu in Gorici. Najlepše bomo objavili!

Pestra priprava na lov
ROBERTO ANTONI

OBČINA TRST - Kriza servisne družbe

EstEnergy: župan Cosolini zahteva odstop pooblaščenega upravitelja

Sammarchi, zastopnik manjinskega delničarja, je v sporu tudi s sindikati

Servisna družba za plin, elektriko in druge energetske vire EstEnergy slabo posluje, za kar nosi največjo odgovornost njen pooblaščeni upravitelj Alberto Sammarchi. Tako je razmišljajo sindikati, njihovo mnenje deli tudi župan Trsta Roberto Cosolini, ki zahteva odstop upravitelja družbe, katere večinski delničar je družba AcegasAps. Ne gre samo za slab odnos, ki ga Sammarchi vzdržuje s sindikati uslužbencev, temveč tudi za padec kvalitete servisov, ki jih EstEnergy ponuja potrošnikom, opozarja Cosolini.

Upravitelj prihaja na seje z odvetnikom

V servisni družbi je pod vprašajem 32 delovnih mest (pogodbe za nedoločen čas), pravijo sindikalisti, ki opozarjajo tudi na padec storitev in servisov. Odnos med pooblaščenim upraviteljem in sindikati (uslužbenci so včeraj stekali) so se tako poslabšali, da Sammarchi prihaja na sestanke z uslužbenci s svojim advokatom. To je res nenavadno in priča o razmerah v družbi.

Situacija zelo skrbi župana Cosolinija, po katerem različna gledanja med večinskim in manjinskim delničarjem (Ascopiate, katerega odraz je Sammarchi) ne bi smela pogojevati poslovanja EstEnergy, dejansko pa ga zelo pogojujejo. Župan je pred meseci opozoril vodstvo AcegasAps na nevzdržno situacijo v hčerinskem podjetju, njegovo pismo pa je dejansko ostalo brez odziva. Očitno so potrebeni odločni ukrepi, začenši z odstopom Sammarchija, ki se tako sindikati - predstavlja kot predstavnik manjinskega delničarja, kar je nesprejemljivo.

Enel že trka na vrata

Sindikalni predstavniki opozarjajo, da nered v EstEnergy zna izkoristiti konkurenca, začenši z državno družbo Enel, ki menda pripravlja »popod« na Trst. Po nekaterih novicah je osrednja mestna servisna družba v zadnjem času izgubila okoli štiri tisoč

klientov, ki so jih očitno pridobile konkurenčne družbe. Gre za padec storitev, ugleda in nenazadnje tudi tržne vrednosti EstEnergy, zato večinski lastnik AcegasAps in torej občinska uprava ne moreta in ne smeta več križem rok spremljati dogajanje v družbi.

Tudi »norik« računi so naredili svoje

Mnogi klienti EstEnergy so v preteklosti dobivali zgrešene račune, kar je po mnenju sindikatov odvisno tudi od slabe organizacije dela v družbi ter pomanjkanja osebja, ki skrbi za izdajanje računov za plin in elektriko. Tudi na tem področju naj bi Sammarchi prišel v spor z večinskim lastnikom družbe. »Pooblaščeni upravitelj ne sme ščititi interesov manjinskega delničarja, temveč celotne družbe EstEnergy,« je na sestanku s sindikalisti poudaril Cosolin. Sledila je zahteva po odstopu Sammarchija.

Sedež servisne družbe EstEnergy v središču Trsta

KROMA

INDUSTRIJA - Meglene perspektive

Sertubi na nitki

Septembra v dopolnilno blagajno 180 od 208 zaposlenih - Sindikati zahtevajo investicije

Delavcem podjetja Sertubi spet preti dopolnilna blagajna

KROMA

Delavcem podjetja Sertubi se obeta trpká jesen. V pondeljek, 3. septembra, naj bi vpisali v dopolnilno blagajno 180 od skupnih 208 zaposlenih. Vzrok: globoka kriza v sektorju velikih kovinskih cevi, trdi lastništvo, podjetje Jindal, ki je od grupe Duferco vzelo v najem obrat v neposredni bližini škedenjske železarne.

Sindikati ocenjujejo zadevo drugače. Gospodarska kriza je že res prizadela sektor, v katerem posluje Sertubi. Res pa je tudi, da bi lastnik investiral v obrat toliko, kot je bilo dogovorjeno. Po nekaterih novicah naj bi investicija znašala kakih 18 milijonov evrov; sindikati omenjajo nižjo številko, kakih pet do šest milijonov evrov. V resnicu pa naj bi podjetje Jindal za potrebo posodobitev obrata (predvsem kar se tiče znižanja onesnaževanja) odstelo le milijon evrov.

Sindikalni predstavniki zato zahtevajo od podjetja, naj vendarle predstavi svoj investicijski načrt (če ga sploh ima ...), obenem naj predloži marketinski načrt, predvsem kar se tiče iskanja novih klientov in osvajanja tržišča. Kriza je res velika, mogoče pa bi bilo treba proizvodnjo preusmeriti na druge proizvode in ne vztrajati pri proizvajaju cevi od 200 milimetrov do 600 milimetrov premera. Podjetje na te zahteve in predloge sindikalnih organizacij ni odgovorilo. Zato so sindika-

ti iznesli dvom v vodstvene zmogljivosti sedanjega pooblaščenega upravitelja Montesija in zahtevajo srečanje s predstavniki delničarjev.

Uslužbence podjetja Sertubi so zadnje dni tudi zaskrbeli novice o bočnosti škedenjske železarne. Morebitna ukinitev obratovanja železarne bi verjetno zadala smrtni udarec podjetju Sertubi, saj je njegova proizvodnja doslej odvisna od »surovine«, ki jo proizvaja železarna. Obstaja sicer možnost nadaljevanja obratovanja, a le v primeru ko bi vlada privolila v 50-odstotni popust pri plačevanju potrebine električne energije. Nekateri obrati so že izkoristile to možnost, vse pa bo odvisno od Rima.

Delavci Sertubi se že od začetka letos nahajajo v težkem položaju. 10. januarja je bilo skoraj polovica zaposlenih vpisana v dopolnilno blagajno. Ta se je - z nekaj redkimi presledki - nadaljevala vse do konca julija. Podjetje je izkoristilo prekinitev proizvodnje za izpraznitve zalog v skladnišču. Teh je bilo res mnogo, so priznali sindikati. Po izteku dopolnilne blagajne konec julija so uslužbenci avgusta izkoristili štiri tedne dopusta. Po vrnitvi z dopusta pa jih spet čaka dopolnilna blagajna, o kateri bodo razpravljali na današnji sindikalni skupščini, je napovedal sindikalni predstavnik Stefano Borini.

M.K.

GOSPODARSTVO

Pristaniška uprava: Marina Monassi hvali Formigonija

Predsednik Lombardije Roberto Formigoni je »prijetno presenečen nad dobrim upravljanjem tržaškega pristanišča in nad stalnim naraščanjem pristaniškega prometa«. Gostu z Milana, ki se je z njo srečal med obiskom v Trstu, vrača pohvalo predsednici pristanišča Marina Monassi v prepričanju, da Formigoni gleda na tržaško pristanišče kot na veliko razvojno možnost za vso Italijo.

Predsednica pristaniške uprave je na srečanju s predsednikom Lombardije zagovarjala predlog za ustanovitev skupne pristaniške oblasti med Trstom, Tržičem in Portom Novgarom. Monassijeva verjava v razvojno priložnost, ki jo Trst in vsej Furlaniji-Julijski krajini nudi danes premalo izkorisčena Tablješka železnica, ki povezuje FJK z Avstrijo in Nemčijo. Na sestanku je tekla beseda tudi o načrtovani logistični platformi v Trstu in o novih tovornih železniških povezavah med Trstom, Padovom in Milanom.

Spojitev AcegasAps in Here

Upravna sveta Acegas-Aps in Here sta včeraj odobrila sporazum za spojitev obeh družb ali točneje za pripojitev prve k drugi. Novico je objavil predsednik AcegasAps Massimo Paniccia, ki je pristavil, da bo skupščina družbe načrt o spojiti dokončno potrdila 15. oktobra. Upravni svet AcegasAps je včeraj tudi odobril rezultate poslovanja v prvem polletju, v katerem se je čisti dobiček v primerjavi z letom prejove povečal za 10,9%.

Danes na Opčinah poklon padlim kurirkam

Na Opčinah se bodo danes spomnili petih prebeneških kurirk in štirih partizanov, ki so jih Nemci pred 68 leti ustrelili v dolinici na Mandriju, kot pravijo Openci kraju danes med ulicama S. Fosca in S. Isidoro. Borčevska in antifašistična združenja VZPI-ANPI, ANED in ANPIIA vabijo ob 18. uri na opensko pokopališče, od koder bodo krenili v sprevodu do spomenika na Mandriju. Svečanost bodo oblikovali zborna Vesela pomlad in MoPZ Tabor ter skavti in taborniki.

Večer v muzeju Sartorio

Prijavljeni poletni niz večernih srečanj v tržaških muzejih Musei di sera ponuja nočjo še zadnje večerno odprtje muzeja Sartorio na oširku Papa Giovanni XXIII. Ob 20.15 in 22.15 bodo v dvorani Costantinides predvajali film bratov Paola in Vittoria Tavianija »Le affinità elettive«. V teku večera se bodo od 20. ure do polnoči zvrstili po štiri vodenih ogledi razstav »Serendipity: in un parco di libri« in »Salotti in fiore«, pa še ogledi stalne zbirke vile in muzeja z glasbenimi utrinki Stefana Bembija (harmonika) in Denisa Breganovicha (pozavna).

Popoldneva v knjižnici

V nizu poletnih popoldnov v knjižnicah bosta danes in jutri dve srečanji. Danes ob 16.30 v knjižnici Stelio Mattioni v Ul. Petracco 10 v naselju Sv. Sergija delavnica ustvarjalne kuhinje za otroke od 5. leta navzgor, jutri ob 17.30 v knjigarni Quaronti Gambini pri Sv. Jakobu (Ul. Lodelo) pa bo pravljčna urica v komičnem ključu z animatorjem kulturnega združenja Bobo e suoi amici.

KRONIKA - Kraja

Vlomilci obiskali stanovanje

V času, ko se ljudje vračajo s poletnega dopusta, so spet na dnevnu redu vlomi v stanovanja, ki so se zgodili v njihovi odnosnosti in jih stanovalci odkrivajo ob vrnitvi na dom. Tako neljubo presenečenje je doživel tudi Tržačanka, ki stanuje v Drevoredu 20. septembra in je bila od doma vsega skupaj odsotna le par dni. Stanovanjske miši pa so pridno izkoristili tudi takto kратko odnosnost in vlomile v stanovanje, čeprav je vhod opremljen z jeklenimi vratimi.

Da je nekaj narobe, je gospodinja odkrila že na vhodu, kjer so bili na poškodovani ključavnici vidni znaki vloma. V stanovanju je vladalo razdejanje, saj so vlomilci v sicer neuspešnem iskanju denarja razmetali vse predale, omare in druga možna skrivališča. Nazadnje so se tatoi zadovoljili z nekaterimi dragocenimi predmeti: zlatim nalivnim persionom, tremi zapestnimi urami precejšnje vrednosti, fotoaparatom in oglico z zlatim obeskom.

Prizorišče vloma so si skrbno ogledali izvedenci policijskega znanstvenega oddelka tržaške kvesture, ki skušajo priti zlikovcem na sled.

TURIZEM - Od 11. do 14. oktobra v razstavnih prostorih nekdanje ribarnice

Ob letošnji Barcolani tudi prvi praznik penine prosecco DOC

Promocija vin pridelovalcev iz Veneta in Furlanije - Prisotni bodo tudi tržaški vinogradniki

Nov jadralsko-vinski binom bo zjadral na letošnji Barcolani. V dneh najbolj množične regate v Sredozemlju (od 11. do 14. oktobra) bo potekal v razstavnih prostorih nekdanje ribarnice prvi festival penine prosecco DOC. Na njem bodo pridelovalci iz Veneta in Furlanije-Julijanske krajine predstavili svoj peniči pridelek, ga dali na pokušino in tudi na prodaj. Tako bo največja športno-turistična manifestacija v Trstu promovirala svetovno znano vino, ki nosi ime po vasi v tržaški občini.

Pobudo so predstavili včeraj na sedežu tržaške trgovinske zbornice. Njen predsednik Antonio Paoletti je poudaril, da pomeni »festival prosecca« (z uradnim mednarodnim mehurčkastim imenom Prosecco, bubbling style on show) uresničitev ene od točk protokola izpred več kot dveh let, ki je omogočil uvedbo zaščitne znamke Prosecco DOC. Prireditev je podprlo deželno odborništvo za turizem. Odbornica Federica Seganti je izpostavila njeni promocijski plat. Ob Barcolani se zbere v mestu kakih 300 tisoč ljudi; turisti bodo tako lahko srknili vabljivo vince. Pomembno pa bo tudi dejstvo, da bosta prva dva dni namenjena poslovanju, to je operaterjem predvsem iz srednje in vzhodne Evrope in pridelovalcem, seveda v luči novih pogodb. Doslej se je prijavilo že več poslovnežev iz 12 držav, od Rusije, Ukrajine, baltskih držav in Madžarske do Nemčije in Avstrije.

Tržaška občinska odbornica za trgovino Elena Pellaschiar je pozdravila pridružilca s predstavnikom Konzorcija za zaščito Prosecco DOC, ki je izpostavil njeni promocijski plat. Ob Barcolani se zbere v mestu kakih 300 tisoč ljudi; turisti bodo tako lahko srknili vabljivo vince. Pomembno pa bo tudi dejstvo, da bosta prva dva dni namenjena poslovanju, to je operaterjem predvsem iz srednje in vzhodne Evrope in pridelovalcem, seveda v luči novih pogodb. Doslej se je prijavilo že več poslovnežev iz 12 držav, od Rusije, Ukrajine, baltskih držav in Madžarske do Nemčije in Avstrije.

Tržaška občinska odbornica za trgovino Elena Pellaschiar je pozdravila pridružilca s predstavnikom Konzorcija za zaščito Prosecco DOC, ki je izpostavil njeni promocijski plat. Ob Barcolani se zbere v mestu kakih 300 tisoč ljudi; turisti bodo tako lahko srknili vabljivo vince. Pomembno pa bo tudi dejstvo, da bosta prva dva dni namenjena poslovanju, to je operaterjem predvsem iz srednje in vzhodne Evrope in pridelovalcem, seveda v luči novih pogodb. Doslej se je prijavilo že več poslovnežev iz 12 držav, od Rusije, Ukrajine, baltskih držav in Madžarske do Nemčije in Avstrije.

Sandi Škerk, predstavnik neposredno prizadetih tržaških vinogradnikov, je pozdravil pobudo, saj bo služila k promociji vina, ki nosi ime po vasi na Tržaškem. Dodal pa je, da »praznik prosecca« ni primarnega pomena za tržaške pridelovalce vina. Zanje so poglavitev investicije v kmetijskem sektorju in olajšave omejitvenih norm. S sedanjimi je namreč

dejansko nemogoče razviti vinogradništvo tam, kjer je še do pred pol stoletja bogato uspevalo. Škerk je pozval predstavnike oblasti, naj omogočijo, kar je bilo podpisano. Le na ta način se bo lahko proizvodnja vina na tržaškem Krasu razširila na želenih sto hektarjev. Kraški vinogradniki bodo vsekakor prisotni na »fešti prosecca« s svojimi vini.

Podpredsednica jadralskega društva Barcola-Grignano, prireditelja Barcolane, je menila, da bo »prisotnost prosecca prestižnega pomena za regato in jadralce. Ti bodo letos ob vpisu v jadralski torbi prejeli tudi buteljko penine. Prosecco DOC bo nadalje »vinsko zalil« razne uradne sprejeme in srečanja, bo pa prisoten tudi na mizi ob večeri na predvečer regate.«

M.K.

Z leve: Federica Seganti, Antonio Paoletti, Giancarlo Moretti Polegato, Igor Dolenc in Sandi Škerk

KROMA

POGOVOR - Giancarlo Moretti Polegato, predstavnik Konzorcija za zaščito Prosecco DOC

»En cent za vsako steklenico ...«

»O morebitnem prispevku tržaškim vinogradnikom bi se morali pogovoriti« - Njegovo podjetje pridela 22 milijonov steklenic

Giancarlo Moretti Polegato je član izvršnega odbora Konzorcija za zaščito vina Prosecco DOC iz Trevisa. Na včerajnji tiskovni konferenci o tržaškem prazniku penine prosecco je predstavljal proizvajalce tega vina iz Veneta.

Ali ste zadovoljni z uvedbo zaščitne znamke Prosecco DOC?

»Zaščitili smo enega od svetovno znanih italijanskih proizvodov. Če ne bi tega storili, bi postal prosecco "svetovna last", kot to velja na primer za merlot, chardonnay. Ta operacija je bila pozitivna za vse območje Furlanije-Julijanske krajine in Veneta.«

Z zaščitno znamko Prosecco DOC ste proizvajalci iz Veneta mnogo zaslužili ...

»Mi smo "rešili" ta proizvod, s čemer so se okoristili vinogradniki iz obeh dežel. V Furlaniji pridelujejo gler, iz katere proizvajamo prosecco, na 3.500 hektarih, v Venetu na 16.500 hektarih.«

Na Tržaškem pa nič!

»Vem, vem ...«

Ampak: prav tržaški vinogradniki so bili tisti, ki so odločilno omogočili uvedbo zaščitne znamke Prosecco DOC!

»Da, ker je zaščitna znamka vezana na kraj in tržaški pokrajini.«

Vi, vinogradniki iz Veneta, ste po uvedbi zaščitne znamke zasluzili na milijone evrov.

»Ne pretiravajmo! Prosecco je bil poznan že pred zaščitno znamko. Našim vinogradnikom je v 20 letih dela uspel pridružiti na svetovni trg.«

Seveda. Ampak vi ste s Prosecco DOC zasluzili, tržaški vinogradniki pa ne. Ali se ne čutite njim dolžni?

»Zavedam se, da protokol, ki je omogočil uvedbo zaščitne znamke Prosecco DOC ni bil uveljavljen. A za to ne morete kriviti vinogradnikov iz Veneta! Ne bi hotel, da bi prišlo do vojne med vinogradniki. Dežela Furlanija-Julijanska krajina in ministrstvo za kmetijstvo sta tista, ki bi moralova spoštovati sprejete obvezne.«

Marca letos je bilo na Proseku

GIANCARLO MORETTI POLEGATO

KROMA

lahko izrecem le osebno mnenje, kot proizvajalec vina, ne pa kot predstavnik našega Konzorcija.«

Kakšno je torej mnenje proizvajalca?

»O tem bi se morali pogovoriti. Ne gre pa vnašati razdora med proizvajalci iz Veneta in Furlanije.«

Tu gre za vinogradnike iz tržaške pokrajine, za investicije na tem območju.

»Treba bi bilo preveriti, kako bi se določil zakonsko izpeljati. Jaz podpirjam le eno: mi, vinogradniki, moramo biti čim bolj enotni. Kajti boriti se moramo proti velikim svetovnim proizvajalcem vina.«

Koliko buteljk pridela vaše podjetje?

»22 milijonov steklenic.«

Pomeni, da bi vaš »prispevek« znašal 220 tisoč evrov letno ...

»Ampak mi ne pridelamo le prosecco ...«

M.K.

KLIMATSKE SPREMEMBE - Zaskrbljujoči izsledki raziskave tržaških znanstvenikov

Tudi vongole žrtve segrevanja

Ekipa OGS je s klimatologom Filippom Giorgijem analizirala posledice na gojiščih - Pričakovanja niso spodbudna

Tržaški znanstveniki svarijo, da utegne globalno segrevanje sladokusce prikrajšati za slastne vongole

Giampiero Cossarini, je skupaj z izvedencem za klimatske spremembe pri Mednarodnem središču za teoretsko fiziko prav tako v Trstu Filippom Giorgijem izvedla dokaj poglobljeno razi-

skavo na gojiščih školjk. Kot testno območje so vzeli v postev 550 kv. kilometrov lagun z gojišči užitnih školjk in spremembe v dveh 30-letnih obdobjih. Analizirali so spremembe v obdobju

1961-1990 in jih na osnovi matematičnih modelov primerjali s pričakovanim stanjem v tridesetletju 2071-2100. Pri tem so upoštevali scenarij klimatskih sprememb A2, ki so ga izdelali v mednarodnem panelu znanstvenikov IPCC (ta scenarij predvideva, da v naslednjih desetletjih ne bo bistvenih sprememb glede na zdajšnji trend toplogrednih emisij).

Zaključki so zaskrbljujoči. Do konca stoletja naj bi se temperatura morja v Tržaškem zalivu zvišala za 4 stopinje Celzija, to pa ne bo brez posledic za gojišča.

»V bistvu bomo imeli nek efekt domino,« pravi Cosimo Solidoro. »S segrevanjem klime se spreminja tudi režim dežja, oboje pa zmanjšuje vsebnost prehrambenih snovi v vodi.« Raziskovalci so izdelali tudi nekaj uporabnih scenarijev za gojišča, ki naj bi klimatskim spremembam vsaj delno lahko kljubovali s »sajenjem« školjk ob koncu poleta ali koncu zime in ne, kot se dogaja danes, na pomlad.

MIRAMAR Želva Berta bo kmalu spet zaplavala

Želva Berta, ki je nekaj dni gojnita miramarskega morskega parka, bo kmalu okrevala in spet svolno zaplavala. Tržaška športna ribiča sta prejšnji teden približno dve milji pred barkovljansko obalo pomotoma ulovila glavato karetto, veliko želvo zaščitene vrste caretta caretta. Žival, ki se je ujela na trnek in se zapletla v dolgo vrvico, sta odpeljala do obale, kjer sta jo izročila organizaciji WWF. Po odstranitvi trnka jo je v miramarskem morskem parku pregledal veterinar zdravstvenega podjetja Paolo Zuc-

ca. Želva s polmetrskim oklepom tehta 30 kilogramov in je stara od 20 do 25 let. Pri WWF so razložili, da žival še ni odrasla, saj še raste in se zaenkrat ne more razmnoževati. Najverjetnejše je priplavala iz Grčije. Nekaj dni je bila na opazovanju, nakar jo bodo spustili v morje in bo lahko nadaljevala svojo pot po Severnem Jadranu ter spet proti jugu.

NABREŽINA - Učenci in starši OŠ Virgila Ščeka

Na sejmu prodajali odrabljenje igrače

S prodajo le teh in ročnih del zbirali sredstva za obšolske dejavnosti

S prodajnega sejma rabljenih igrač, knjig in ročnih del v Natrežini

Letos je Združenje staršev učencev OŠ V. Šček v Natrežini ob priložnosti praznika sv. Roka - od 11. do vključno 16. avgusta priredilo sejem rabljenih igrač, knjig ter ročnih del. Veliko otrok in staršev je sodelovalo bodisi z nabirko odrabljenih igrač kot tudi s prisotnostjo pri stojnicami. Otroci so skupaj s starši tudi sesili ribice iz blaga, jih napolnili s posušeno svikvo in jih potem obesili na ribiško mrežo zraven stojnice. Vsak dan so predstavili tudi bogat srečolov. Pester program in prijetno vreme sta privabila obalo obiskovalcev tako, da je sejem doživel velik uspeh. Izkušček bo Združenje staršev namenil raznim dejavnostim, ki se bodo zvrstile v prihodnjem šolskem letu 2012/2013. Ob tem naj spomnimo na ostale, že usklajene dejavnosti kot je npr. božični sejem v sodelovanju z KD Igo Gruden, šivilska delavnica in udeležba na pustnih povorkah na Općinah in v Sodnji, velikonočni sejem, skupni izlet ob koncu šolskega leta ipd. Ob vseh teh dejavnostih organizira Združenje staršev še dodatne popoldanske dejavnosti na šo-

li, ki so v oporo staršem, ki potrebujejo popoldansko varstvo za svoje otroke. Združenje staršev je pred kratkim tudi izvolilo novega predsednika in predstavnike staršev - nov odbor z obilo idejami in polno volje do dela, ki bo potekalo naprej po že ustaljeni poti prejšnjega vodstva.

Poudariti velja, da je uspeh poletnega sejma sad truda in prostovoljnega dela vseh, ki jih je pri srcu obstoj in dobro delovanje natrežinske osnovne šole in je obenem tudi dokaz, da se - kljub vsespolni krizi - s skupnimi močmi lahko doseže marsikaj. Res je, da šolski sistem danes pod velikim pritiskom in ravno zato moramo tudi posamezniki pripomoči za dobrobit skupnosti. Združenje staršev OŠ V. Šček se tega že dolgo let zaveda in si zato z raznimi pobudami prizadeva, da bi čim bolj sodelovalo s šolo. Vsem staršem in otrokom se zato toplo zahvaljujem za opravljeni delo in voščim vsem skupaj še polno uspeha in dela...kar tako naprej!

Irene Pahor
predsednica Združenja staršev

MILJE - Občina Javni srečanji o odpadkih in telefoniji

Občina Milje sklicuje prihodnji teden dve javni srečanji z občani o okoljsko občutljivih temah. V pondeljek, 3. septembra, bodo ob 18. uri v občinski dvorani Millo predstavili izsledke javnomenenne raziskave o službi za odvoz odpadkov, ki jo izdelala družba Domino.

V sredo, 5. septembra, pa bo prav tako ob 18. uri vendar v dvorani Verdijevega gledališča javna predstavitev občinskega pravilnika o mobilni telefoniji in s tem povezanim nameščanjem anten. Sodeloval bo dr. Turco, izvedenec družbe Polab, ki je pripravila osnutek pravilnika.

Kino

AMBASCIATORI - 17.30, 20.30 »Il cavaliere oscuro - Il ritorno«.

ARISTON - 18.45 »I giorni della vendemmia«. Poletna arena: 21.00 »I giorni della vendemmia«.

CINECITY - 15.30, 17.30, 18.45, 21.00, 22.00 »Il cavaliere oscuro - Il ritorno«; 18.30 »The Amazing Spiderman«; 16.30, 18.40 »Lol - Pazza del mio migliore amico«; 15.45, 17.55, 20.05, 21.10, 22.15 »The expandables 2 - I mercenari 2«; 21.15 »Biancaneve e il cacciatore«; 16.00, 16.30, 18.05, 20.10, 22.15 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa«; 17.00, 19.10, 21.20 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa 3D«.

FELLINI - 16.30, 18.15, 21.00 »Lol - Pazza del mio migliore amico«.

GIOTTO MULTISALA 1 - Dvorana je zaprta zaradi poletnega premora.

GIOTTO MULTISALA 2 - Dvorana je zaprta zaradi poletnega premora.

GIOTTO MULTISALA 3 - Dvorana je zaprta zaradi poletnega premora.

KOPER - PLANETTUS - 16.15 »Ledena doba 4 - 3D (sinhro.)«; 15.55 »Ledena doba 4 (sinhro.)«; 20.50 »Ted«; 15.00, 17.10, 18.25 »Madagascar 3 - 3D (sinhro.)«; 16.05, 18.15 »Madagascar 3 (sinhro.)«; 20.25 »Popolni spomin«; 18.05, 20.35, 21.30 »Larina izbira«; 15.05, 17.15, 19.25, 21.35 »Plačanci 2«; 19.20 »Odpleši svoje sanje 4 - 3D«; 15.20, 18.10, 21.00 »Bournova zapuščina«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »Millennium - Uomini che odiano le donne«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 19.15, 22.00 »Il cavaliere oscuro - Il ritorno«; Dvorana 2: 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa 3D«; Dvorana 3: 16.00, 17.35, 19.10, 20.45, 22.20 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »I mercenari 2«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 18.30, 21.30 »Il cavaliere oscuro - Il ritorno«; Dvorana 2: 17.30, 20.30 »Il cavaliere oscuro - Il ritorno«; Dvorana 3: 16.30, 18.10, 19.50, 21.40 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa«; Dvorana 4: 17.30, 20.15, 22.15 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa 3D«; Dvorana 5: 17.40, 20.00, 22.00 »I mercenari 2«.

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami -€
Brez dobitnika s 5+1 točkami -€
Brez dobitnika s 5 točkami -€
4 dobitniki s 4 točkami 43.110,00 €
163 dobitnikov s 3 točkami 1.947,00 €
2.279 dobitnikov z 2 točkama 100,00 €
14.993 dobitnikov z 1 točko 10,00 €
34.922 dobitnikov z 0 točkami 5,00 €

Včeraj danes

Danes, SREDA, 29. avgusta 2012

JANEZ

Sonce vzide ob 6.23 in zatone ob 19.48 - Dolžina dneva 13.25 - Luna vzide ob 18.21 in zatone ob 3.55

Jutri, ČETRTEK, 30. avgusta 2012

ROZA

VREMENI VČERAJ: temperatura zraka 24,2 stopinje C, zračni tlak 1017,7 mb ustalen, vlagi 44-odstotna, veter 3 km na uro jugo-vzhodnik, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 25,6 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 1. septembra 2012

Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Goldoni 8 - 040 634144, Ul. Revoltella 41 - 040 941048, Žavje - Ul. Flavia di Aquilinia 39/C - 040 232253, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Trg Goldoni 8, Ul. Revoltella 41, Ul. Tor San Piero 2, Žavje - Ul. di Flavia di Aquilinia 39/C, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Tor San Piero 2 - 040 421040

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 17.30, 20.30 »Il cavaliere oscuro - Il ritorno«.

ARISTON - 18.45 »I giorni della vendemmia«. Poletna arena: 21.00 »I giorni della vendemmia«.

CINECITY - 15.30, 17.30, 18.45, 21.00, 22.00 »Il cavaliere oscuro - Il ritorno«; 18.30 »The Amazing Spiderman«; 16.30, 18.40 »Lol - Pazza del mio migliore amico«; 15.45, 17.55, 20.05, 21.10, 22.15 »The expandables 2 - I mercenari 2«; 21.15 »Biancaneve e il cacciatore«; 16.00, 16.30, 18.05, 20.10, 22.15 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa«; 17.00, 19.10, 21.20 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa 3D«.

FELLINI - 16.30, 18.15, 21.00 »Lol - Pazza del mio migliore amico«.

GIOTTO MULTISALA 1 - Dvorana je zaprta zaradi poletnega premora.

GIOTTO MULTISALA 2 - Dvorana je zaprta zaradi poletnega premora.

GIOTTO MULTISALA 3 - Dvorana je zaprta zaradi poletnega premora.

KOPER - PLANETTUS - 16.15 »Ledena doba 4 - 3D (sinhro.)«; 15.55 »Ledena doba 4 (sinhro.)«; 20.50 »Ted«; 15.00, 17.10, 18.25 »Madagascar 3 - 3D (sinhro.)«; 16.05, 18.15 »Madagascar 3 (sinhro.)«; 20.25 »Popolni spomin«; 18.05, 20.35, 21.30 »Larina izbira«; 15.05, 17.15, 19.25, 21.35 »Plačanci 2«; 19.20 »Odpleši svoje sanje 4 - 3D«; 15.20, 18.10, 21.00 »Bournova zapuščina«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »Millennium - Uomini che odiano le donne«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 19.15, 22.00 »Il cavaliere oscuro - Il ritorno«; Dvorana 2: 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa 3D«; Dvorana 3: 16.00, 17.35, 19.10, 20.45, 22.20 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »I mercenari 2«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 18.30, 21.30 »Il cavaliere oscuro - Il ritorno«; Dvorana 2: 17.30, 20.30 »Il cavaliere oscuro - Il ritorno«; Dvorana 3: 16.30, 18.10, 19.50, 21.40 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa 3D«; Dvorana 4: 17.30, 20.15, 22.15 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa 3D«; Dvorana 5: 17.40, 20.00, 22.00 »I mercenari 2«.

Superstar

Čestitke

Dragi MATIJA, danes, ko praznuješ tvoj 6. rojstni dan, želimo ti, da bi bil vedno priden, zdrav in nasmejan! Voščimo ti obilo sreče in veselja in da bi se ti izpolnila vsaka skrita želja! Teti Fjona in Karin ter vsi, ki te imamo radi.

Danes na torti bo 6 sveček gorelo in pri nas doma bo vse veselo! Mojmu bratu MATIJII bom za rojstni dan pesmico zapela in mu vse najboljše zaželela! Isabel

DUNJA za tvoj rojstni dan ti želimo: Dneve nasmejane, srečne, s soncem obsijane, s prijateljstvom, ljubezenijo pot življenja tlakovane. ENDADAMA

Draga Šentjakobčanka GIULIA! Saj sploh važno ni, če se 2 spremeni v 3, za tem pa še ničla stoji! Pomembno je, da še naprej ostaneš tako veseljsko razpoložena, polna sanj in načrtov. Ob rojstnem dnevu ti iz srca voščimo vse najboljše! Irena, Radha, Jasna in Ana.

Prote Prosek danes Abraham hiti, da mu naša FLAVIA iz objema ne ubeži. Soletniki ji želimo zdravja in sreče obilo ter veliko skupnih srečanj za prijetno razvedri.

Učiteljica MAURA! Danes je tvoj rojstni dan, tokrat Abrahamu segla si v dlan. Zdravja in veselja naj bo vedno polna skleda, iskrene čestitke ti posiljajo tvoji učenci 5. razreda.

Uona je sama rožce sejala, jih ljubkovala in negovala. Se rožce danes ti smejijo, skupaj z nami ti zdravje in srečo želijo. Družinska klapa.

Naša draga nona DUDE rojstni dan ima, z nama se vsak dan igra, jogurt in čaj za malico da in Ronkotom zemljo kopa. Vse najboljše ti želiva iz srca Danja in Deva.

ALESU in JASMINI samo besedi dve: bodita srečna! A želja ena: naj ljubezen vajina bo večna! SSKD Timava.

VZPI-ANPI
OPĆINE-BANI-FERLUGI-PIŠČANCI

DANES, 29. AVGUSTA,
se bomo poklonili

**5 PREBENEŠKIH KURIRKAM
IN 4 PARTIZANOM**

Zbirališče: ob 18. uri na openskem
pokopališču, nato bomo krenili do
spomenika v parku na Kraški ulici.

Spregorovila bosta Mara Race - Taborniki
RMV in Matja Mozenič - Skavti SZS
Zapela bosta zpora Vesela pomlad in
MoPZ Tabor

Vabljeni!

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da bo podeljevanje suplenc iz pokrajinskih lestvic za š.l. 2012/13 na slovenskih šolah na Tržaškem potekalo danes, 29. avgusta, na Nižji srednji šoli S. Kosovela na Opčinah, Bazovška ul. 7, ob 9.00 za vrtce in osnovno šolo ter ob 11.00 za nižjo in višjo srednjo šolo.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO DOLINA sporoča, da zaradi selitve ravnateljskega in tajniških uradov na novi sedež na SS S. Gregorčič (Dolina št. 210), v četrtek, 30. in petek, 31. avgusta, uradi ne bodo poslovana li za stranke.

ZDRAŽENJE STARŠEV sporoča, da bo od 3. do 7. septembra potekala fotografisko - biološka delavnica »Počeglj ptička« s poudarkom na plazilcih, namenjena otrokom od 2. razreda dalje. Prijave in informacije: od petka, 31. avgusta, na tel. 320-2717508 (Tanja) ali zscirilmelot@gmail.com.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO OPĆINE IN NIŽJA SREDNJA ŠOLA S. KOSOVELA sporočata, da bo prva seja zpora učnega osebja Večstopenjske šole Općine v ponedeljek, 3. septembra, ob 10.00 v konferenčni dvorani Zadružne Kraške Banke na Opčinah, Ul. Ricreatorio, 7.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOLINA sporoča, da bo 1. plenarna seja učnega osebja v ponedeljek, 3. septembra, ob 11.00 na sedežu šole Gregorčič v Dolini.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA V. BARTOL sporoča, da bo 1. plenarna seja učnega osebja v ponedeljek, 3. septembra, ob 11.00 na sedežu pri Sv. Ivanu.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO OPĆINE sporoča, da bo prvi dan pouka v vseh osnovnih šolah in otroških vrtcih v ponedeljek, 10. septembra, od 8.00 do 12.00.

NA SLOVENSKIH VIŠJIH ŠOLAH v Trstu se bo pouk začel v ponedeljek, 10. septembra.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOLINA sporoča, da se bo pouk na nižji srednji šoli, na osnovnih šolah in vrtcih začel v ponedeljek, 10. septembra, od 8.00 do 12.00; navedenega dne ne bo kosila. Nadaljnje informacije bo do starši dobili prvi dan pouka.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPĆINE sporoča, da bo prvi dan pouka v vseh osnovnih šolah in otroških vrtcih v ponedeljek, 10. septembra, od 8.00 do 12.00. Na srednji šoli S. Kosovela bo prvi dan pouka 10. septembra; na Opčinah od 8.00 do 12.35, na Prosek u 7.55 do 12.30.

Izleti

IZLET V GARDALAND: Socialna služba Občin Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor, v sodelovanju z zadrugo La Quercia, obvešča, da so še prosta mesta za enodnevni izlet v Gardaland, v petek, 7. septembra. Izlet je namenjen otrokom in družinam, ter najstnikom, ki bivajo na teritoriju treh občin. Info in vpis do 1. septembra: 345-7542164 (Daša). Odhod 7.30 iz Sesljana pred Hotelom Posta, prihod približno ob 23.00.

BAZOVSKA ŽUPNIJA organizira romarski izlet na sv. Višarje v nedeljo, 2. septembra. Na avtobusu je še ne-

kaj prostih mest. Prijave čim prej na tel. št.: 040-226117. Maša in kosišo na Višarjah, v primeru slabega vremena bomo šli k Gospe Sveti na Koroško. Odhod avtobusa ob 6.30 izpred domač cerkve.

OPZ F. BARAGA vabi na skupno družinsko romanje na Barbano, v nedeljo, 2. septembra, popoldne, ki ga bo vodil upokojeni koprski škop msgr. Metod Pirih. Vabljeni cele družine. Javite se čim prej na tel. št. 347-9322123.

Obvestila

ANED Združenje bivših deportirancev v nacističnih taboriščih obvešča, da bo urad v Ul. Rio Primario 1 v Trstu zaprt do 31. avgusta.

POKRAJINSKI URAD VZPI-ANPI v Ul. Crispi št. 3 bo avgusta zaprt. Telefonska tajnica in faks bosta redno delovala na št. 040-661088.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča, da je tržaški sedež odprt od 9. do 14. ure. **VZPI ANPI** Općine - Bani - Ferlugi in Piščanci - Ob obletnici ustrelitve 5 prebeneških kurirk in 4 partizanov bo danes, 29. avgusta, proslava v dolini na Mandriji. Z openskega pokopališča bomo ob 18. uri krenili do njihovega spomenika. Vabljeni!

KMEČKA ZVEZA obvešča člane, da bo seja izvršnega odbora v četrtek, 30. avgusta, ob 20.00 v dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah, Ul. Ricreatorio, 2.

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras se bo sestal v četrtek, 30. avgusta, ob 20.00 v svojem sedežu (Prosek št. 159).

DRUŠTVO SKUADRA UOO prireja 2. veliki konjeniški praznik Konji na Krasu, ki bo v Cerovljah št. 1/o (pri kmečkem turizmu) v petek, 31. avgusta, soboto, 1. in nedeljo, 2. septembra, s konjeniškimi igrami, temno kočji, country glasbo in plesom ter kabovoško gostinsko ponudbo. Obiskovalci se bodo pomerili v ljudskih igrah, se vozili s kočijami in temovali s svojimi slaščicami, otroci bodo lahko zajahali prave konje. Parkirišča v Vižovljah pri športnem igrišču in v Cerovljah ob vhodu v vas. Vabljeni vsi!

INTENZIVNI TEČAJ ANGLEŠČINE za najstnike - Sklad Mitja Čuk prireja 15-urni tečaj angleškega jezika za dijake nižje srednje šole in bienij višjih srednjih šol od 3. do 5. septembra, od 9. do 13. ure. Vpisni info do 31. avgusta v uradu Sklada Mitja Čuk (od 10. do 13. ure) na tel. št. 040-212289 ali info@skladmc.org

KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ IN TOVARIŠI SKD TBOR bo avgusta zaprta za dopust.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA sporoča, da bo do petka, 31. avgusta, odprta ob 8. do 16. ure.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka, namenjena otrokom od 1 do 6 let, delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih od 16. do 18. ure in v sobotah od 10. do 12. ure. Ekspresivne delavnice v avgustu: »Odkrijmo domišljijo« in »Barvanje s sadjem«. Informacije na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

DRAGA MLADIH (Park Finžgarjevega doma na Opčinah, Dunajska ul. 35) v soboto, 1. septembra, ob 10. uri uvaja niz jesenskih dogodkov ob 100. obletnici rojstva kulturnega delavca prof. Jožeta Peterlinja. O različnih aspektih »Peterlinove dediščine« bodo spregovorili slovenski teolog in filozof Ivan Štuhec, novinar Ivo Jevnikar in mladi časnikar Andrej Černic. Vabljeni!

PILATES - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca obvešča, da se bo v septembru začela nova sezona vadbe Pilatesa. Vabljeni.

SKD GRAD vabi na tradicionalni vaški praznik »Pod kostanjim« v soboto, 1. in nedeljo, 2. septembra, pri Banhi.

TELOVADABA ZA GOSPE V ZLATIH LETIH - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca obvešča, da se bo v septembru spet začela vadba za razgibavanje in za zdравo hrbitenico. Vabljeni.

NK KRAS REPEN obvešča, da bo prvi trening ter informativno srečanje za mlajše Cicibane (letniki 2005, 2006,

2007) ter Cicibane (letniki 2002, 2003, 2004) v ponedeljek, 3. septembra, ob 16.30 na nogometnem igrišču v Repnu. Vabljeni tudi novi mladi nogometniki! Info: tajništvo 040-2171044, Srečko 328-0350533, Giacomo 334-6649732.

PRI MEZ IGO GRUDEN iz Nabrežine začnemo v vajami v ponedeljek, 3. septembra, ob 20.30 v društvenih prostorih. Tedenske vaje bodo potekale ob ponedeljkih in četrtekih. Vabljeni tudi novi pevci in pevke.

SKD VIGRED vabi v torek, 4. septembra, ob 20.30 na pokrit prostor pod vrtcem v Šempolaju na ogled veseloigre »Zbeži od žene« v izvedbi dramske skupine Pd Štandrež.

MINI TEČAJ ZA PRITRKOVALCE: vabljeni vsi, ki bi radi osvojili osnove v starodavni slovenski večini igraja na cerkvene zvonove. Tečaj bo potekal vsak četrtek v mesecu septembru (začetek 6. septembra) ob 18.30 v Finžgarjevem domu, Dunajska 35, na Opčinah. V okviru Peterlinovega festivala ga prireja Zvezka cerkvenih pevskih zborov.

MLADI, bi se radi preizkusili v nastopu, v gledališkem ustvarjanju, bi se radi navadili biti pod reflektorji? Vabljeni v četrtek, 6. in 20. septembra (višješolska mladina) ter 27. septembra (srednješolska mladina) ob 18.30 na »Gledališko delavnico« (vodijo Helena Pertot, Maruška Guštin in Patrizia Jurinčič iz društva MOSP in SKK). V Finžgarjevem domu, Dunajska 35, na Opčinah, v okviru Peterlinovega festivala.

OTROCI, POZOR! V četrtek, 6. septembra, ste ob 16.15 vabljeni na brezplačno delavnico »Izdelajmo si lutko!« Delavnica je namenjena osnovnošolskim otrokom, vodijo jo Nina Pahor in Nada Tavcar ter lutkarji Devinskega vrta ustvarjalnosti; ob 17.30 vabljeni na otroško predstavo »Heidi« (izvaja Slovenski oder, režija Luka Peterlin). V Finžgarjevem domu, Dunajska 35, na Opčinah, v okviru Peterlinovega festivala.

SLOVENSKA PROSVETA, Zvezka cerkvenih pevskih zborov in Finžgarjev dom vabijo vse kulturne in prosvetne delavce, animatorje, pevovodje ter ljubitelje slovenske kulture na aperitiv s pogovorom na temo »Vzajemna pomoč, koordinacija in načrtovanje skupnih projektov«. V četrtek, 6. septembra, ob 19.30 v okviru Peterlinovega festivala. Sledil bo, ob 20.30, koncert otrok in mladih Glasbene kambrice (vodi Aleksandra Pertot - SKD Barkovlje). V Finžgarjevem domu, Dunajska 35, na Opčinah. (podbudnika Slovenska prosveta, ZCPZ).

KMEČKA ZVEZA obvešča vinogradnike, da morajo prijaviti morebitne količine vina, ki so jih imeli v zalogi dne 31. julija 2012. Rok za predstavitev prijave zapade v ponedeljek, 2. septembra. V prijavi mora biti višno razvrščeno po kakovosti in sicer, črna in bela vina, vina s kontroliranim poreklom (DOC), vina z geografskim poreklom (IGP), ne glede na leto proizvodnje. Kmečka zveza je na razpolago za izpolnjevanje prijave do petka, 7. septembra.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA tudi letos organizirajo BOP - bazoviški orientacijski pohod, s katerim že nekaj let obeležujemo spomin na štiri bazoviške junake. Potekal bo v soboto, 8. septembra, popoldne.

Prijave zbiramo na bazoviški gmajni od 15.30 do 16.15. Prvi start je predviden ob 16.00. Prijavite se lahko tudi preko spletna na bop.rmv@gmail.com. Ekipa so lahko mešane, štejejo naj od 2 do 7 članov. Ob 21.00 bo sledil taborniški ogenj. Vabljeni člani, prijatelji in simpatizerji! Več informacij na spletni strani www.tabornikirmv.it ali na 339-4120280(Andrej).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da se bo sezona začela v ponedeljek, 10. septembra. Urniki treningov: 1. skupina (4-6let) - pon. in pet. 16.30-17.30 v prostorih Sklada M. Čuk na Opčinah; 2. skupina (7-11 let) - pon. 16.30-18.00, sre. 18.00-19.00 in pet. 17.18.30 OŠ F. Bevk na Opčinah; 3. skupina (12-15 let) - pon. in pet. 18.00-19.30 in sre. 19.00-20.00 OŠ F. Bevk na Opčinah; 4. skupina (nad 15 let) - pon. in pet. 19.30-21.30 in sre. 20.00-21.00 OŠ F. Bevk na Opčinah. Za info in vpis: 349-7597763 ali info@cheerdance-millenium.com

NARAVNI OBRAZNI LIFTING IN TAO/VAJE za pomlačevanje predstavitev tečaja pri Skladu M. Čuk, Proseška ul. 131, bo v ponedeljek 10. septembra, ob 18.30. Dodatne info: Maša 340-9116828, masha.precarc@gmail.com

ZSKD obvešča, da bodo do 14. septembra uradi odprtih od ponedeljek do petka od 9. do 13. ure.

SPORTNA ŠOLA TRST - BOR ATLETIKA - Š.Z. BOR vabijo srednješolce in višješolce na treninge atletike ob ponedeljkih, sredah in petkih od 16.30 do 18.00 na stadionu na Koloniji. Vpisni informacije: urad stadiona 1. Majja, tel. št. 040-51377 od 15. do 18. ure; sportnasolatrst.bor@gmail.com.

OBČINA DEVIN - NABREŽINA obvešča, da v petek, 21. septembra, zapade rok za vložitev prošenja za uporabo občinskih telovadnic v osnovni šoli v Devinu in srednji šoli C. de Marchesetti v Sesljanu za šolsko leto 2012/2013. Prošnje, naslovljene na Občino Devin Nabrežina - Urad za šport in prosti čas, mora podpisati predsednik oz. pravni predstavnik zainteresiranega društva. Interesenti lahko dvignejo obrazce v Občinski knjižnici v Nabrežini, v Uradu za šport in prosti čas - Nabrežina 102 (tel. 040-2017370).

PETERLINOV FESTIVAL (v Finžgarjevem domu na Opčinah, Dunajska 35) ponuja vsak četrtek v septembra delavnice za otroke (ob 16.15), predstavo za otroke (ob 17.30), delavnice za mlade (ob 18.30), aperitiv s povodom za kulturne in prosvetne delavce na razne teme (19.30), večerno predstavo za publiko vseh starosti in ukusov (20.30). Sodelujejo Finžgarjev dom, Slovenska prosveta in njena včlanjena društva, Mladika, Radijski oder, Zvezka cerkvenih pevskih zborov.

SPORTNA ŠOLA TRST - Š.Z. BOR vabi otroke od 1. do 6. leta na urice športne vzgoje ob sobotah zjutraj od 29. septembra dalje. Vpisni informacije: urad stadiona 1. Majja; tel. 040-51377 od 15. do 18. ure; sportnasolatrst.bor@gmail.com.

DEŽEVNE KAPLJICE ŠUMIJO v vetru večernem na tla.

Tiho, žal

KNJIŽEVNOST - Dve odlično obiskani srečanji v Barkovljah in Ljubljani

Pahor o svojem doživljanju morja, zakonu in slovenski neenotnosti

Iztočnica za zanimiva pogovora je bil izid novega dnevnika - Knjige o Radi

»Zmeraj iščem začetek stvarem. In začetek našega morja je bil v Pedočinu, kjer so bili moški in ženski kopaci ločeni. In kjer so naše matere imele dolga črna krila, ki so se v vodi napinila kot baloni.«

Tako je Boris Pahor začel pogovor o svojem doživljanju morja. Kraj, kjer je pogovor potekal, bi ne mogel biti primernejši: barkovljanski nasip. Pahor je 99. rojstni dan počastil z dvema množičnima srečanjema s svojimi bralcem: v ponedeljek zvečer je o svojem najnovješjem delu - Knjigi o Radi spregovoril na sedežu Tržaškega pomorskega kluba Sirena, v torek dopoldne pa v ljubljanski knjigarni Konzorcij. Oben se je udeležilo res veliko pisateljevih priateljev in bralcev.

Tržaško srečanje je bilo prijetno in sproščeno. Pahorja je ob prihodu pričakala zdravica, ki jo je zapel priložnostni zbor barkovljanskih pevcev. Sledil je zanimiv pogovor, ki ga je vodila urednica Mladike Nadia Roncelli in v središču katerega je bilo kot omenjeno »Pahorjevo« morje. Da je na morje izredno navezan, pričajo že naslovi njegovih del: Dihanje morja, Mesto v zalivu, Parnik trobi nji ...

Pisatelj se je spomnil tudi kopanja na barkovljanskem nabrežju, kjer so se kot otroci in najstrjniki »pekli kot kuhan raki. To je bilo pred fašizmom, preden so se začele muke za mladega človeka, ko se Slovenci in Italijani nismo sovražili. Jaz sem se celo zaljubil v neko Lauro,« se je z nasmehom na ustih spominjal pisatelj. Po vojni se je rad sončil in kopal na valobranu sredi zaliva, z ženo Rado pa sta hodila v Devin, tu brala Kosovela in Murna in se spuščala do plaže pod gradom.

Pahor je v svoja dela rad vključeval morje tudi »nekako izzivalno do Ljubljane, ki ni imela do njega nobenega odnosa«, pred morjem pa se je rad tudi spovedoval, na primer na tistem pomolu San Carlo, ki sta ga pred njim obiskovala že Kette in Kosovel.

V pogovoru se je Pahor dotaknil še številnih tem, na primer velikega misterija narave, pred katerim se redno priklanja, svoje ljubezni do gora, katerim je vsak leto posvetil stiri do pet dni ... med katerimi pa se je počutil kot »izdajalec« morja. In potem ko je stisnil na desetine rok in podpisal na desetine knjig, je iz rok prideliteljc večera (urednice Nadie Roncelli in upraviteljice Tržaške knjigarne Ilde Košuta) prejel tudi torto. Na njej je bila upodobljena jadrnica ...

Včeraj dopoldne pa se je Pahor kot omenjeno mudil v slovenski prestolnici in v prepolni knjigarni Konzorcij spregovoril o Knjigi o Radi ... in Sloveniji.

Pahorja je v Barkovljah pričakala tudi torta ...

ko dal, kot je dejal, za zgled Sloveniji. Ta je sicer spoštovana, a sama sebe ne spoštuje, kot država nima ponosa, čeprav ni nobenega razloga za to, da bi se podcenjevali.

Slovenski narod tudi ni enoten, zato je kot neomajen zagovornik nacionalnosti prepričan, da bi bilo treba iz dveh razklanosti narediti eno enoto, le tako bi Slovenija lahko delovala kot država. Ljudje bi, tako pisatelj, moral imeti čut za nacionalnost, morali biti solidarni za skupnost, parlament pa bi moral delovati »kot svetšče«, v katerem bi se gradila enotnost za prihodnost.

Na predstavitvi, na kateri je sodeloval tudi urednik Zdravko Duša, je tudi iskreno spregovoril o svoji zakonski zvezi, ki je temeljila na svobodi, ki jo je, kar je odkriti opisal tudi v knjigi, celo izrabili; pri tem je imel v mislih nezvestobo. Danes priznava, da žene ni bil vreden, kajti sama je bila plemenita in ga je imela kljub temu rada.

Ljubljanske predstavitve so se med drugimi udeležili Ciril Zlobec, Veno Taufer, Matjaž Kocbek, slavljenec v čast pa sta zapela tudi Severa Gjurin in Vlado Kreslin. (pd, sta)

Podelili Veronikino nagrado in zlatnik poezije

PRIMOŽ
ČUČNIK

SVETLANA
MAKAROVIĆ

Na celjskem Starem gradu so sinoči podelili Veronikino nagrado za najboljšo pesniško zbirko leta v Sloveniji. Prejel jo je pesnik Primož Čučnik za knjigo Mikado; za nagrado je prejel 4000 evrov bruto in posebno listino celjske občine. Zlatnik poezije za živiljenjski opus pa je prejela Svetlana Makarović.

Čučnik je za STA povedal, da je na grade vesel, a hkrati zelo presenečen, saj je bil za Veronikino nagrado nominiran že večkrat.

Zirija za podelitev letošnje Veronikine nagrade, ki so jo sestavljali Milan Vincetič, Alenka Jovanovski in Gregor Podlogar, je v utemeljitvi zapisala, da je Čučnikova sedma pesniška zbirka Mikado programska, na kar napeljuje že sam naslov. Knjiga, ki je izšla pri Študentski založbi Ljubljana, sledi istoimenski igri, pri kateri igralec pobira palčke, ki so raztresene po neki površini, ne da bi pri tem premaknili katerokoli drugo.

Čučnik tako v uvodu h knjigi poudarja, skladno s pravili igre, da so nekatere palčice/pesmi vredne več od drugih. »Tako nam avtor že na začetku razkrije strukturo knjige in postavitev le-te, bolj prikrito pa pouduari tudi ludistično plat poezije. In prav ta plat je tokrat pri Čučniku vzeta zelo zares, saj igra v tej poeziji ni mišljena kot eksperiment, kot igrackanje ali preigravanje, temveč kot težnja, kako nekaj povedati in ubesediti,« ocenjuje zirija. Po njenem mnenju je Mikado nadaljevanje filozofsko-pesniškega iskanja, ki se kot preplet glasov, jezikov, citatov, besed, zvenov in hrušpa izteče v nedokončano, povsem odprt pesniško partituro, pripravljeno za izvajanje v bralčevi glavi ali pa kot kompozicija za pesniški dogodek. Mikado je Čučnikov post obrančen z modernizmom, je njegov logičen zaključek, je še zapisala zirija.

AREZZO - Na 60. mednarodnem tekmovanju Polifonica

APZ Tone Tomšič blestel

Po prestižni Veliki nagradi se ponašajo, da so »največkrat nagrajeni zbor na svetu«

Spletarna stran Akademskega pevskega zbora Tone Tomšič navaja podatek, da je priznana skupina »največkrat nagrajeni zbor na svetu«. Zborovodja Sebastjan Vrhovnik prav gotovo skrbi za ohranitev rekorda, saj je v zadnjih dveh mesecih osvojil kar dve pomembni nagradi. Julija je zbor prejel prvo nagrado v kategoriji mešanih zborov na mednarodnem tekmovanju v Spittalu, ki je bila uvod v dosežek, s katerim se zbor ponosa na sobote, ko so mu podelili Veliko nagrado 60. mednarodnega tekmovanja Polifonica v Arezzu.

Slovenska himna je zmagovalcem v čast zaključila jubilejno izvedbo najstarejšega zborovskega tekmovanja na svetu, ki je kljub neugodnim finančnim razmeram uspelo pokazati spodbudne znake potrebne prenove pod novim vodstvom umetniškega vodje Piera Carabe in predsednika Carla Pedinija. Dober novo tekmovalec iz Italije, Filipinov, Španije, Madžarske, Slovenije in Poljske,

ugledna žirija svetovno priznanih umetnikov, med katerimi so bili tudi Javier Bustos, Gary Graden in Bo Holten, nenačadne napoved bistvenih sprememb tekmovanja s prenovljenim statutom in strukturo (predvsem uvedba tekmovanja za otroške zbrane v prihodnjem letu) so bili zgovor na vitezka nove dobe in dajejo nagradi posebno vrednost.

Ljubljanski zbor je z ubranim zvonom, natančnostjo in muzikalnočnostjo izvedel prejel prvi nagradi v kategoriji z zgodovinskim sporedom in v kategoriji za sodobno glasbo; Vrhovnik ni izbral najlažje poti v zaključnem izboru za Veliko nagrado, saj je ponovno preizkusil pred žirijo spretnost obvladanja različnih stilov in je tako osvojil s svojim zborom še najvišje priznanje. Zmaga daje pravico do udeležbe na tekmovanju za Veliko nagrado Evrope 2013, ki se bo odvijalo ravno tako v Arezzu.

Med italijanskimi zbori sta se odlikovala rimski zbor Musicanova Fa-

brizia Barchija, ki se je s prvo nagrado v kategoriji z renesančnim programom lahko udeležil tudi tekme za Veliko nagrado in Coro da camera di Torino Daria Tabbie, ki je zmagal na državnem tekmovanju. Italija pa je dobila drugo, tokrat častno priznanje, saj je vodstvo tekmovanja podelilo medaljo Predsednika Republike za posebne zasluge na kulturnem področju Santeju Fornasieru. Predsednik italijanske federacije zborov in sedanji predsednik Evropskega zborovskega združenja ECA je v zadnjem desetletju bistveno prispeval k povisjanju povprečne kvalitete italijanskih zborov in je z mnogimi pobudami poskrbel za izboljšanje njihovih delovnih in umetniških standardov. Italija se je pod njenim vodstvom izkazala v mednarodnem merilu, nenazadnje z izjemnim uspehom največjega evropskega zborovskega festivala Europa Cantat v Torinu.

ROP

BENEŠKI FILMSKI FESTIVAL - Pod vodstvom direktorja Alberta Barbere

V ospredju režiserke in mladi ustvarjalci

Nocoj začetek s filmom Mire Nair o fundamentalizmu - V naboru 18 filmov tekmovalnega sporeda še druge aktualne teme - Letos tudi filmska tržnica

Priznani filmski ustvarjalci se bodo od danes ponovno sprehajali po rdeči preprogi beneške filmske Mostre. Direktor festivala Alberto Barbera je za 69. izdajo predvidel več novosti. Letošnji festival obeta filme številnih režiserk, poleg uveljavljenih imen pa se bodo imeli priložnost predstaviti tudi mladi ustvarjalci.

Festival bo danes odprt indijska režiserka Mira Nair s političnim trilerjem »The Reluctant Fundamentalist« (Ugovor vesti nekega fundamentalista), nastalim po romanu Mohsina Hamida. Posebnost izdaje je, da bo med 52 filmi s programa kar 21 takih, ki jih podpisujejo režiserke. Poleg Nairove so med njimi še Djamilia Sahraoui iz Alžirije, Jazmin Lopez iz Argentine ter v ZDA rojena Rama Burshtein.

Beneški filmski festival slovi tudi po tem, da ga običajo številni priznani režiserji in igralci. Letos pričakujemo igralce Bena Afflecka, Kate Hudson, Winona Ryder ter režiserja Briana De Palma in Kitima Ki-duka. Barbera pa je opomnil, da filmski festivali niso namenjeni zgolj

Indijska režiserka Mira Nair

sprehodom zvezdnikov. Za letosno izdajo je predvidel kar nekaj novosti. Festivali bi se morali vrniti h koreninam, v čas, znamovan z raziskovanjem in širjenjem obzorij, ne pa da se vse stavi zgorji na uveljavljene ustvarjalce. Zato se je Barbera odločil, da bo »tvegal« ter izbral tudi filme mladih ustvarjalcev. Na Mostri uvažajo tudi filmsko tržnico, ki bo protiutež doslej pretežno umetniško naravnimi na-

ravi festivala. Na tržnici s svojimi izdelki predstavljali filmski ustvarjalci iz vsega sveta. Hkrati bodo v sklopu projekta »Bienne College - Cinema« podprtli mlade ustvarjalce, ki si lahko obetajo tudi finančno podporo za uresničenje svojih zamisli.

Poleg retrospektivnega nabora filmov iz umetniško-zgodovinskega arhiva Beneškega bienala bodo letos v novi sekcijski »Venezia Classici« na ogled številni filmi, nastali v minulem stoletju. Z novo sekcijo festivala radi predvsem mladim, v vsem blišču, ki ga omogoča aktualna tehnologija, predstavili biseri z svetovne filmske zgodovine.

V osrednjem festivalskem programu se bo za zlatega leva potegovalo 18 filmov. Ameriški režiser Terrence Malick bo leto dni po tem, ko je v Cannesu prejel zlato palmo za Drevo življenja, v Benetkah predstavil svoj novi film »To the Wonder« (Čudežu), ljubezensko zgodbo z Benom Affleckom in Rachel McAdams v glavnih vlogah. Njegov rojak Brian De Palma bo

tekmal z nemško-francosko produkcijo »Passion« (Strast), v kateri prav tako ni šlo brez McAdamsove. Japonski mojster Takeši Kitano bo zastopan s filmom »Outrage Beyond« (Izgred), italijanski režiser Marco Bellocchio, lanski dobitnik zlatega leva za živiljenjsko delo, pa s filmom »Bella addormentata« (Trnuljčica), ki je posvečen vprašanju evtanazije, vezan na primer Eluane Englaro.

V temki za zlatega leva bodo še Francoz Olivier Assayas s filmom »Après Mai« (Nekaj je v zraku), Peter Brosens in Jessica Woodworth s filmom »La cinqième saison« (Pet letni čas), Daniele Cipri s filmom »E' stato il figlio« (Sin je bil), Harmony Korine s filmom »Spring Breakers« (Počitnice) in Francesca Comencini s filmom »Un giorno speciale« (Poseben dan). Letošnji film presenečenja bo »The Master« (Gospodar) ameriškega režiserja Paula Thomasa Andersona.

Dela velikih režiserjev bodo prikazana tudi v drugih programih. Robert Redford bo predstavil svoj politični triler

»The Company You Keep« (Tvoja družba), veliko pričakovanje pa sproža glasbeni dokumentare Spikea Leeja z naslovom »Bad 25«, v katerem je priznani režiser portretiral tragično preminulega kralja popa Michaela Jacksona.

V naboru letošnje izdaje je sicer veliko filmov, ki se lotevajo aktualnih tematik, kot so gospodarska kriza, arabska pomlad ter verski fundamentalizem. Festivalsko dogajanje bo pestro vse do 8. septembra, ko bodo razglasili dobitnika zlatega leva in ostalih festivalskih nagrad. Žiriji za zlatega leva bo predsedoval ameriški režiser in producent Michael Mann, v njej pa bodo tudi francoska igralka Laetitia Casta, francosko-slovenska režiserka Ursula Meier, vsestranski filmski ustvarjalci Matteo Garrone, Ari Folman in Pablo Trapero, srbska performerka Marina Abramović ter producent Peter Ho-Sun Chan.

Zlatega leva za živiljenjsko delo letos prejme italijanski režiser Francesco Rosi. (STA)

EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE - Sprejet priziv italijanskega para

Zavrnjen italijanski zakon o umetnem oplojevanju

Nosilca gena za cistično fibrozo zahtevata zgodnjo gensko analizo zarodka

STRASBOURG - Evropsko sodišče za človekove pravice, ki ima sedež v francoskem Strasbourgu, je sprejelo priziv italijanskega para, ki se je nanj pritožilo zaradi zakona o umetnem oplojevanju št. 40 iz leta 2004.

Rosetta Costa in Walter Pavan sta se na sodišče pritožila, ker sta prepričana, da omenjeni zakon krši njuno pravico do zasebnega in družinskega življenja ter da ju diskriminira. Par je leta 2006 dobil hčerko s cistično fibrozo in šele takrat ugotovil, da sta oba nosilca gena za cistično fibrozo. Ko je leta 2010 Rosetta ponovno zanosila, so s pomočjo zgodnje diagnoze ugotovili, da je zarodek okužen s cistično fibrozo, zato je splavila.

Rosetta in Walter si spet želita otroka: v želji, da bi bil zdrav, bi se rada podvrgla zunajtelesni oploditvi in zgodnji genski analizi. Italijanska zakonodaja pa jima ne daje te pravice: zakon 40/2004 namreč dovoljuje oploditev v epruveti le neplodnim parom oziroma tistim parom, v katerih je moški okužen s spol-

no prenosljivo boleznijo (aids, hepatitis B in C ...). Od tu pritožba v prepričanju, da zakon ne daje vsem parom enakih pravic in da vodi torej v diskriminiranje.

Sodniki evropskega sodišča za človekove pravice se z njima strinjajo. V utemeljiti razsodbe med drugim piše, da je italijanska zakonodaja nedostrena, saj zakon o prekinitti nosečnosti dovoljuje terapevtski splav, če pri zarodku ugotovijo cistično fibrozo. Italijanska država je zato kršila pravico omenjenega para do zasebnega in družinskega življenja, zato jo je evropsko sodišče odsodoilo na povračilo sodnih stroškov v višini 2500 evrov in denarno kazeno v višini 15.000 evrov.

Razsodba, ki bo stopila v veljavo čez tri mesece, če se strani ne bosta pritožili, je seveda v Italiji sprožila nov val polemik. Ignazio Marino (Demokratska stranka) je na primer prepričan, da je to nov dokaz, da gre zakon 40/2004 ponovno napisati, medtem ko Eugenia Roccella (Ljudstvo svobode) trdi, da je zakon dober in da mora vlada vložiti priziv.

ITALIJA - Kljub pomislek Vlada namerava obdavčiti tudi presladke pijače

RIM - Italijanska vlada namerava z namenom spodbujanja bolj zdravega načina življenja dodatno obdavčiti brezalkoholne pijače, ki jim proizvajalci dodajajo sladkor ali umetna sladila. Davek, ki je že sprožil polemike, bo veljal tri leta in bo znašal 7,16 evra na 100 litrov takšnih pijač.

Dekret, ki so ga pripravili na ministrstvu za zdravje in ga bo vlada predvidoma obravnavala v petek, zajema še nekaj podobnih ukrepov v podporo zdravju. Predvideva na primer dodatnih 50 evrov dajatev na vsakih 100 litrov žganih pijač, prodajalcem tobaka pa prepoveduje prodajo cigaret mlajšim od 18 let. Prodajalci bodo po novem dolžni polnoletnost mladih kupcev cigaret preverjati na osebni izkaznici. Kršiteljem bo po novem grozilo od najmanj 250 evrov pa do največ 2000 evrov kazni, če jih bodo inšpektorji ujeli pri ponovljenem kršenju preposedvi. Ob večkratnih kršitvah pa jih bo inšpektor za tri meseca odvzel licenco za prodajo tobačnih izdelkov.

Novosti se obetajo tudi lastnikom igralnih avtomatov. Ti bodo po novem morali biti od izobraževanih, kulturnih in zdravstvenih ustanov oddaljeni najmanj pol kilometra, kar naj bi po ocenah vlaude zmanjševalo odvisnost od igralništva. Dekret sicer posega tudi v administracijo in vodenje zdravstvenih ustanov, med drugim na primer prepoveduje gotovinski plačilo za storitve, ki jih zdravniki opravijo na domu, in spreminja pogoje za imenovanje direktorjev zdravstvenih ustanov ter racionalizacije nekaterih storitev.

Sicer pa je zakonski ukrep naletel na pomislek tudi znötaj vlade, zaradi česar bodo njegovo odobritev mogoče preložili.

FINANCE - Pritisik nekoliko popustil Italija in Španija ceneje do denarja

RIM/MADRID - Včeraj sta zaujanje vlagateljev na finančnih trgih uspešno testirali tako Španija kot Italija. Prva je izdajo obveznic zbrala 3,6 milijarde, druga pa 3,75 milijarde evrov, pri obeh pa je zahtevana donostnost v primerjavi z zadnjimi podobnimi izdajami večinoma upadla.

Španija se je včeraj zadolžila z izdajo trimesečnih in šestmesečnih začkladnih menic. Obrestna mera pri prvih je upadla na 0,946 odstotka, potem ko je v zadnji podobni izdaji julija znašala 2,434 odstotka. Šestmesečne menice je Madrid izdal z zahtevani donostnosti 2,026 odstotka, potem ko je nazadnje moral pristati na 3,691 odstotno obrestno mero. Povpraševanje po obeh vrstah dolžniških papirjev je bilo močno, povpraševanje je doseglo več kot dvakratno vrednost ponudbe. Stroške zadolževanja Španije pomaga zniževati naraščajoče pričakovanje, da bo Madrid zaprosil za posredovanje evropskega začasnega in stalnega

mehanizma za stabilnost evra (EFSF in ESM) na primarnem obvezniškem trgu. To bi predstavljalo podlago za posege Evropske centralne banke na sekundarnem trgu.

Italija je medtem včeraj izdala obveznice brez kupona, ki bodo zapadle v letu 2014, po obrestni meri 3,064 odstotka (v zadnji podobni izdaji julija 4,86 odstotka). Obveznice, vezane na inflacijo in z rokom zapadlosti leta 2019, pa je Rim prodal po obrestni meri 3,69 odstotka (junija 5,2 odstotka). Nekoliko višja je bila le zahtevana donostnost v izdaji obveznic, vezanih na inflacijo, z zapadlostjo leta 2016. Tam je italijanska zakladnica prišla na 4,39 odstotno obrestno mero, potem ko je v zadnji podobni izdaji zahtevana donostnost znašala 4,32 odstotka.

Donos do dospelosti 10-letnih obveznic obeh držav se je glede na podatke elektronske borze MTS včeraj za odtenek zvišal. (STA)

BANKE - Predsednik ECB Draghi se ne bo udeležil Fedove letne konference

FRANKFURT - Predsednik Evropske centralne banke (ECB) Mario Draghi se v nasprotju s prvotnimi načrti ne bo udeležil redne letne konference ameriške centralne banke Federal Reserve (Fed), ki bo konec tedna v turističnem središču Jackson Hole v zvezni državi Wyoming. V ECB so kot razlog za odpoved navedli Draghijev natrpan urnik dela v prihodnjih dneh.

Po Draghijevi odpovedi se tako Fedovega letnega srečanja, ki velja za enega bolj odmevnih tradicionalnih letnih dogodkov v finančnem svetu, ne bo udeležil nične iz izvršilnega odbora ECB, poročajo tuje tiskovne agencije.

Draghija že v ponedeljek čaka nastop pred odborom Evropskega parlamenta za gospodarske in denarne zadeve, kjer naj bi bila glavna tema vzpostavitev bančne unije v območju evra. Poleg tega bo prihodnji četrtek tudi seja sveta ECB, na kateri nekateri že pričakujejo več podrobnosti o načrtih osrednje denarne ustanove območja evra za poseg na sekundarni trg državnih obveznic.

Tokratno Fedovo srečanje na ameriškem zahodu je predmet še posebej velike pozornosti. Analitiki tako pričakujejo namige predsednika Feda Benja Bernankeja o morebitnih novih ukrepih ameriške centralne banke za povečanje količine denarja v obotku in spodbujanje gospodarstva.

Prav tako so pričakovali Draghijeve izjave o ukrepih, ki jih članice območja evra in ECB pripravljajo za stabilizacijo razmer na finančnih trgih in zmanjšanje pritiska na ranljive članice evrovskega območja, kot sta Italija in Španija. (STA)

ZLATO	(999,99 %) za kg	42.619,46 €	+76,72
--------------	------------------	--------------------	---------------

SOD NAFTE	(159 litrov)	96,22 \$	-0,11
------------------	--------------	-----------------	--------------

EVRO	1,2548 \$	+0,10
-------------	------------------	--------------

EVROPSKA CENTRALNA BANCA 28. avgusta 2012

valute	evro (povprečni tečaj)
28.8.	27,8.
ameriški dolar	1,2548 1,2530
japonski jen	98,59 98,71
bolgarski lev	1,9558 1,9558
češka korona	24,828 24,845
danska korona	7,4490 7,4483
britanski funt	0,79470 0,79244
madžarski forint	280,98 277,65
litovski litas	3,4528 3,4528
latvijski lats	0,6963 0,6963
poljski zlot	4,1012 4,0780
romunski lev	4,4563 4,4680
švedska korona	8,2405 8,2397
švicarski frank	1,2010 1,2010
norveška korona	7,2900 7,2950
hrvaška kuna	7,4905 7,4850
ruski rubel	40,2290 39,8010
turška lira	2,2595 2,2555
avstralski dolar	1,2094 1,2056
brazilski real	2,5560 2,5395
kanadski dolar	1,2389 1,2403
kitajski juan	7,9719 7,9666
indijska rupija	69,8610 69,7700
južnoafriški rand	10,5484 10,5152

ZDA - Predsednik Obama sicer ni ukazal evakuacije ogroženih področij

Tropska nevihta Isaac se je okrepila v orkan Republikanska konvencija ob medijsko pozornost

NEW YORK - Tropska nevihta Isaac, ki je poskrbela za preložitev začetka nacionalne konvencije republikanske stranke v Tampi na Floridi, je včeraj med pomikanjem proti severu daleč od zahodne obale Floride prerasla v orkan prve stopnje s hitrostjo vetra do 120 kilometrov na uro. Obalo Mehniškega zaliva v Louisiani naj bi Isaac dosegel v noči na danes.

Kot kaže, Isaacov veter ne bodo predstavljal večjih težav, kar pa ne velja za poplavne valove. Ameriški meteorologi opozarjajo, da lahko orkan prinese na kopno tudi do 3,6 metra visoke valove in zalije obalna območja. Poleg tega obstaja nevarnost poplav v notranjosti.

Kljub temu, da bo do škode prišlo, pa vse kaže, da Isaac ne predstavlja niti približno tako velike grožnje, kot so jo napovedovali konec preteklega tedna, ko še ni bila povsem jasna njegova pot od Karibov proti severu niti to, za koliko se bo dejansko okreplil v topilih vodah Mehniškega zaliva.

Pribivalci obalnih območij zaliva od Louisiane do Floride se na prihod orkana pripravljajo, vendar pa ni splošnih ukazov za obvezno evakuacijo, razen v maloštevilnih obalnih območjih.

Nekaj več drame ustvarja sedma obletnica uničujočega orkana Katrina, ki je leta 2005 ter-

Republikanski kandidat iz Teksasa v Tampa

Merklova: Naša srca krvavijo za prizadete Grke

BERLIN - Nemška kanclerka Angela Merkel je včeraj izrazila sočutje do Grkov, ki so jih varčevalni ukrepi za zmanjšanje dolga države hudo prizadeli. "Naša srca krvavijo, ko danes vidimo, kako so se znižale pokojnine vsakega Grka, javnega uslužbenca in delavca," je izjavila. A hkrati je dodala, da mora Grčija vseeno vztrajati pri zadanih varčevalnih ukrepih. Merklova tako ostaja neomajna; Grčija mora izpolniti dane obljube za znižanje zadolžnosti in proračunskega primanjklja. (STA)

Preiskava Arafatove smrti

PARIZ - Francoski tožilci so odprli preiskavo smrti palestinskega vođitelja Jaserja Arafata leta 2004, poča francoska tiskovna agencija AFP. Arafat je umrl v francoski vojaški bolnišnici pri Parizu, zdaj pa so se pojavile navedbe, da naj bi umrl zaradi zastrupitve z radioaktivnim polonijem. Konec julija sta civilno tožbo zaradi umora Arafata proti neznamim osebam na sodišču v pariškem predmestju Nanterre vložili njegova vdova Suha in hči Zahva. Tožba je bila vložena mesec dni po tistem, ko so iz švicarskega laboratorija sporocili, da so na Arafatovih spodnjih oblačilih odkrili sledi radioaktivnega polonija. (STA)

PODGORA - Dela v športni palači Bigot so v zaključni fazi

Ciljajo na odprtje telovadnice pred začetkom prvenstev

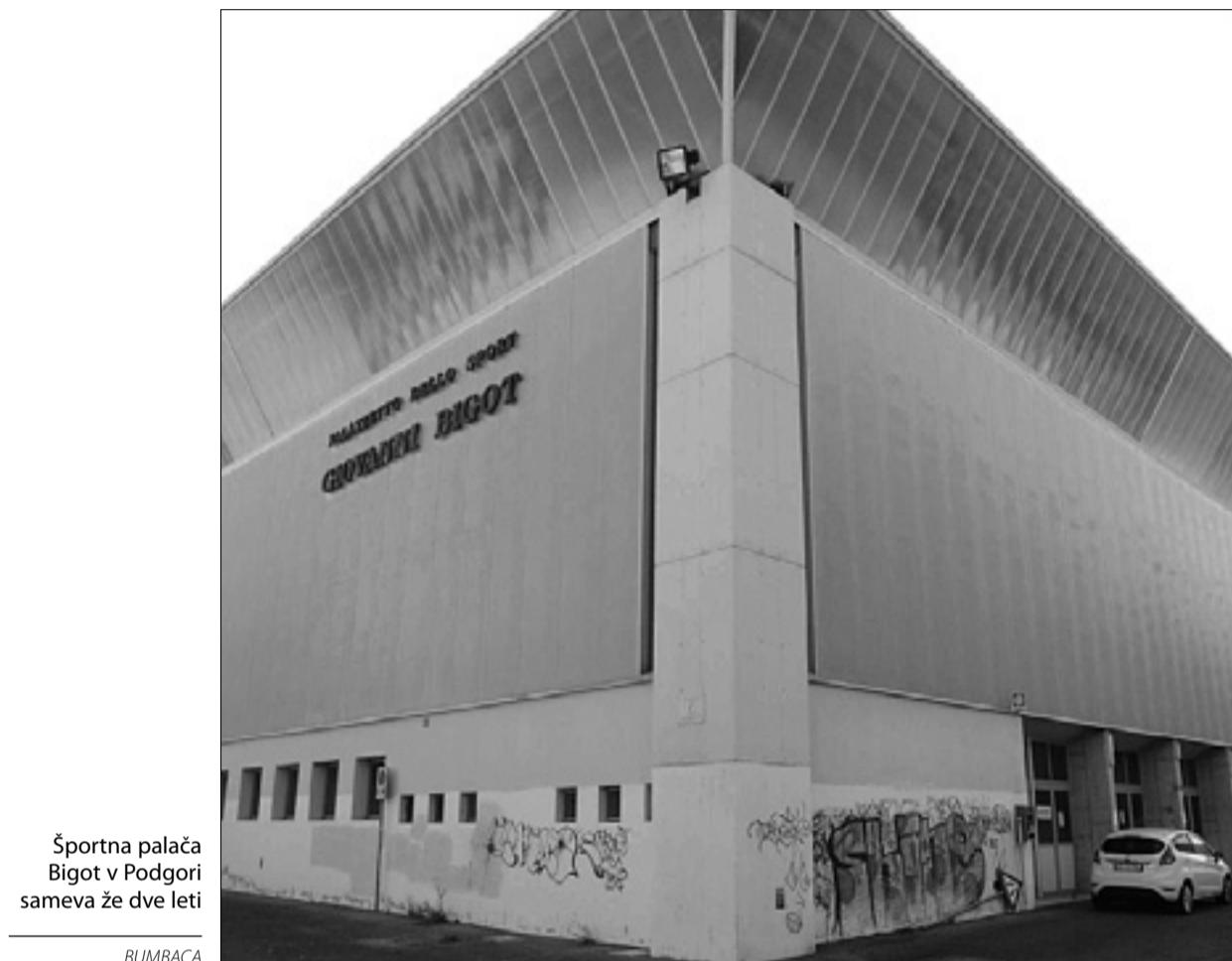
Občina hiti, potrebna pa je zelena luč pristojnih služb - Društvi Ardita in Millennium Minerva čakata na stavbo

Goriška občinska uprava pritisna na plin, da bi v čim krajšem času zaključila z urejanjem športne palače Bigot v Podgori, ki sameva že več kot dve leti. Najbolj zahtevna obnovitvena dela so bila že dokončana, pred slovenskim odprtjem in vrnitvijo športnikov v največjo telovadnico v goriški občini, ki bo odslej lahko gostila tudi za druge prireditve, pa bo treba izvesti še nekaj manjših del in počakati na zeleno luč pristojnih služb.

O tem je včeraj tekla beseda na goriškem županstvu, kjer so se predstavniki tehničnih uradov sestali z goriškim županom Ettorejem Romolijem, podžupanom Robertom Sartorijem in drugimi občinskimi funkcionarji. Izdelan je bil časovni plan del, ki jih občinska uprava želi zaključiti do sredine oktobra, ko se bosta začeli košarkarsko prvenstvo C lige in odbojkarsko prvenstvo B2 lige. V teh dveh bosta namreč letos nastopili društvi Ardita in Millennium Minerva, ki sta že pred meseci izrazili željo, da bi domače tekme odigravali v športni palači Bigot v Podgori. Telovadnica Brumatti na Rojcah je namreč za njihove potrebe - in predvsem za publiko - nekoliko pretesna.

Občina računa, da ji bo v poldrugem mesecu uspelo doseči zastavljeni cilj, saj mora izpeljati le nekaj enostavnnejših del: treba je pokitati parket, začrtati nova igrišča, preveriti delovanje električne napeljave in prepleskati zidove. »Najpomembnejša in najbolj zahtevna dela so bila zaključena že v prejšnjih mesecih. Pred odprtjem športne palače moramo le še poskrbeti za nekatere malenkosti,« je povedal Sartorij, ki pa podudara, da pravočasno odprtje telovadnice ni odvisno samo od občine: »Upoštevati je treba, da morajo po zaključku del prižigati zeleno luč pristojne službe, npr. gasilci in zdravstveno podjetje. Na to ne moremo vplivati.« Sartorij je tudi podčrtal, da se mora uprava še srečati s predstavniki društva Ardita in Millennium, s katerimi želi preveriti potek njunih prvenstev in ugotoviti, ali datumi domačih tekem morebiti sovpadajo. »Veliko stvari je še nedorečenih, več bo znano v prihodnjih dneh,« je zaključil.

V obnovo palače Bigot je bilo vloženih preko 600 tisoč evrov. Dela, v okviru katerih so zmanjšali kapacitet tribun (s pet na približno tri tisoč), prilagodili palaco varnostnim normam, popravili streho in zvočno izolirali objekt, ki bo tako lahko uporaben tudi za koncerte in prireditve, bi morala biti že zdavnaj zaključena, zaradi številnih zapletov (od preiskave tožilstva v zvezi z dražbo do dodatne škode, ki jo je povzročila burja), pa uprava in društva še danes ne vedo, ali bo telovadnica oktobra na razpolago. (Ale)

Sportna palača Bigot v Podgori sameva že dve leti

BUMBACA

TRŽIČ - V ladjedelnici Fincantieri

Gradijo drugo rekorderko

Velikanko Regal Princess bodo oddali ladjarju čez dve leti, njeni »dvojčico« pa leta 2013

V tržiški ladjedelnici se je včeraj uradno začela gradnja nove potniške ladje, ki jo bo družba Fincantieri gradila za skupino Carnival. V dok so položili prvi del velikanke Regal Princess, ki bo dokončana leta 2014. Le-ta je skupaj z »dvojčico« Royal Princess, ki so jo spolnili 16. avgusta ob prisotnosti predsednika družbe Princess Cruises Alana Buckelewa ter predstavnika družbe Fincantieri Carla De Marca, največja ladja flote Princess Cruises in hkrati največja ladja za križarjenja, ki jo je do danes zgradila družba Fincantieri.

Sporazum za gradnjo dveh velikank je ladjedelninski koncern Fincantieri sklenil z ameriško skupino Carnival Corporation & PLC pred dvema letoma. Obe ladji bosta zgrajeni po istem prototipnem projektu: njuna bruto nosilnost bo 141.000 ton, dolžina 330 metrov, širina pa 38 metrov. Na velikankah, s katerima se bo lahko peljalo 3600 potnikov in 2000 članov posadke, bodo uredili 1.780 kabin. Zgrajeni bosta po najšodnejših standardih, ki upoštevajo tudi potrebo po energetskem varčevanju in omejevanju emisij. Ladjo Royal Princess bodo oddali ladjarju leta 2013, leta kasneje pa bo na vrsti še Regal Princess. (Ale)

cantieri sklenil z ameriško skupino Carnival Corporation & PLC pred dvema letoma. Obe ladji bosta zgrajeni po istem prototipnem projektu: njuna bruto nosilnost bo 141.000 ton, dolžina 330 metrov, širina pa 38 metrov. Na velikankah, s katerima se bo lahko peljalo 3600 potnikov in 2000 članov posadke, bodo uredili 1.780 kabin. Zgrajeni bosta po najšodnejših standardih, ki upoštevajo tudi potrebo po energetskem varčevanju in omejevanju emisij. Ladjo Royal Princess bodo oddali ladjarju leta 2013, leta kasneje pa bo na vrsti še Regal Princess. (Ale)

Prvi del ladje tehta 500 ton KB

TRŽIČ - Slovo 23. septembra

Frančiškani odhajajo, prihajajo salezijanci

DOBERDOB Odločali bodo o ukrepih na cesti št. 55

Predstavniki družbe Anas bodo jutri obiskali doberdobsko občino. Govor bo o delih, ki jih bo družba Anas v prihodnjih mesecih izvedla na državni cesti št. 55 in na priključku Sabliči-Lizerc. V projekt bo družba Anas vključila tudi nekatere ukrepe, ki jih je zahvala doberdolska občina. O prioritetenih poseglih bodo začeli odločati južni, ki so bodo ogledali kritične točke.

GORICA - Letališče na Rojah

Nov upravni svet bo danes začel z delom

Za predsednika naj bi imenovali Ariana Medeota - Erik Peteani predstavnik Sovodenj

V pričakovanju na začetek gradnje Pipistrellovega obrata, ki bi moral prispeti k ponovni oživitvi in razvoju letališča na Rojah, se bo danes sestal nov upravni svet družbe Aeroporto Amedeo Duca d'Aosta. Le-ta je bila ustanovljena leta 2003, njeni cilji pa so razvoj, načrtovanje, upravljanje in vzdrževanje območja letališča. Ob ustanovitvi je bila glavni delničar družbe dežela Furlanija-Julijske krajine, ki pa je v prejšnjih mesecih odstopila svoje delnice ostalim delničarjem, med katerimi so goriska pokrajina, občina Gorica in občina Sovodenje.

Družba do danes ni dosegla posbnih rezultatov: če bi letališče ne obiskovali predstavniki družev ter re-kreativci in športniki, bi območje

Praznovanje zavetnice Device Marije, ki se bo v petek začelo v župniji Marcianella in Tržiču, bo zadnji, ki ga bodo priredili frančiškani. Red manjših bratov namreč zapušča samostan in mesto, v katerem je bil prisoten od leta 1927. Menihi Giovanni Vicentini, Giannangelo Marchetto, Leonardo Gobbo, Andrea Milani in Odorico Guotto, ki odhajajo v druga mesta, bosta nadomestila dva salezijanca. Novico je pastoralnemu svetu v prejšnjih dneh posredoval goriški nadškof Dino De Antoni, imena pa niso še znana. Od malih bratov se bodo verniki poslovili v nedeljo, 23. septembra, med mašo. Še pred tem pa bodo v Pancanu potekale številne pobude, od razstav in koncertov do plesov in romanj. 8. septembra, ko poteka praznik, posvečen Mariji, bo slovesna maša.

Praznik v Solkanu

S predstavljivo zbornika Sukan an Sukenc se je včeraj začel krajevni praznik Solkan. Osrednja slovesnost z nagovori in koncertom Kingstonov bo v soboto, prvega septembra, na Trgu Jožeta Srebrniča, ob tem pa prirejajo tudi druge spremne dogodke. Jutri ob 19. uri napovedujejo odprtje likovne razstave mladostnih del Vinka Torkarja, ki bo na ogled v domu Krajevne skupnosti Solkan.

Dobiček CPN nerazporejen

Na skupščini Cestnega podjetja Nova Gorica so delničarji včeraj potrdili razrešnico upravnemu in nadzornemu odboru, potrdili poročilo o lanskem poslovanju ter imenovali nove člane nadzornega sveta. Lanskega dobica v višini 33.000 evrov ne bodo delili lastnikom.

Delavcu je stisnilo prsta

V enem izmed vipavskih podjetij se je v ponедeljek zgordila delovna nesreča. Delavec si je pri delu poškodoval dva prsta na roki. Med polnjenjem cisterne z belim moštom je 43-letni delavec splezal na cisterno, pri tem pa mu je loputa stisnila prsta. Po nesreči je bil odpeljan v zdravstveni dom, kjer so mu nudili zdravniško pomoč. Poleg pristojnega Inšpekторata za delo sta bila o dogodku obveščena tudi preiskovalni sodnik Okrožnega sodišča in Okrožno državno tožilstvo in Novi Gorici. (km)

Nuccia bo zamenjal Toninato

Poveljnik Sandro Nuccio bo 9. septembra zapustil tržiško luško kapetanijo, ki jo je vodil dve leti. Na njegovo mesto bo prišel Massimo Toninato, ki je bil doslej odgovoren za varnost pomorskega prometa na direkciji v Benetkah.

Knjiga o nenasilni hrani

V okviru Festivala vegetarijancev, ki ga podjetje Biolab prireja ta konec tedna v Gorici, bo soboto na Travniku predstavitev knjige »Il pasto gentile. Alimentazione non violenta e sagezza tibetana«. Avtorja Giuseppe Coca in knjigo bo predstavila Francesca Cheyenne.

Brussa o čezmejni železnici

Deželni svetnik DS Franco Brussa je na predsednika FJK Renza Tonda naslovil svetniško vprašanje, v katerem zahteva pojasnila v zvezi z načrtom lahkoh železnice med Gorico in Novo Gorico, ki naj bi jo uresničili z evropskimi sredstvi. »Bo povezava res uresničena, ali gre samo za napovedi?« sprašuje Brussa, ki meni, da bi bila uresničitev projekta dobrodošla.

Sprla sta se pred igralnico

V ponedeljek zvečer so policisti in Novi Gorici obravnavali kršitev javnega reda in miru. Pred eno izmed novogoriških igralnic sta se iz nepojasnjene razlogov sprla dva italijanska državljan. Policisti so enemu izmed njiju zaradi kršitev določil Zakona o varstvu javnega reda in miru izrekli globro izdajo plačilnega naloga.

Žerjav in Virant na Vipavskem

Danes se bosta v Vipavski dolini na ločenih obiskih mudila minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Radoval Žerjav in predsednik Državnega zbora Gregor Virant. Gospodarski minister se bo v vinški kleti Vipava 1894 srečal s predsednikom uprave kleti, Borisom Ježem, župan občine Vipava Ivan Princes pa bo skupaj s predstavniki vinavske kmetijske zadruge in svetovalne službe iz Ajdovščine predstavil trenutne razmere v občini in aktualne razmere v vinogradništvu in vinarstvu v vinorodnem okolišu Vipavskih dolin. S škodo, nastalo po suši, pa se bosta seznanili Gregor Virant in članica Odbora za kmetijstvo pri Državnem zboru, Katarina Hočvar. Na Vipavsko prihajata na povabilo Društva lastnikov in zupnikov kmetijskih zemljišč. (km)

GORICA - Z Maro Černic o reformi pokrajin

»Nova razmejitev bi Slovence ošibila«

Obnove potreben sistem krajevnih uprav - Pokrajina »stane« tri evre na občana

Reforma pokrajin ni nova tema. V Italiji se o njej ciklicno razpravlja že leta, dokončne odločitve pa nismo nikoli dočakali. In vendar zdaj vse kaže, da ni več odložljiva. Nekateri menijo, da bi bilo treba pokrajine preprosto ukiniti, drugi so za njihovo preoblikovanje in znižanje njihovega števila. O tem smo se pogovorili z Maro Černic, podpredsednico in odbornico pokrajine Gorica, katere obstoj je ponovno pod vprašajem.

Je reforma pokrajin potrebna?

Potretna je reforma sistema krajevnih uprav, ne pokrajine. V naši deželi je reforma vedno na dnevnem redu vladajoče koalicije, žal pa se je nista niti sedanja niti prejšnja lotili s strokovnim pristopom. Vlada je v zadnjih 12 mesecih izdala kar tri zakonske odloke, s katerimi naj bi kljubovala gospodarski krizi. Združitev pokrajin, ki je predvidena v t.i. dekretu »spending review« in bi v naši deželi pomenila ukinitev pokrajine Gorica in Pordenon, ni finančna tema, pač pa politična. Dejstvo je, da je sedanja administrativna organizacija italijanske države zelo okorna, hiperbirokratizirana in ne-kvalitetna pri nudenju storitev občanom in podjetjem. Tudi razmejitev kompetenc med občinami, pokrajinami in deželu ni jasna in dežela ni nikoli uporabila svoje zakonodajne oblasti, da bi osvobodila sistem nepotrebnih birokratskih zapletov. Reformo krajevnih uprav morata voditi načeli demokratičnosti in jasne dodelitve kompetenc. Občina mora skrbeti za občane, pokrajine za teritorij in dežela se mora osredotočiti na svojo zakonodajno vlogo. Na tej osnovi je potem možno izpeljati relacije med različnimi institucijami in jasno opredeliti posamezna področja odgovornosti. Ob tem je treba ukiniti vse subjekte, katerih funkcije lahko izvajajo občina, pokrajina ali dežela.

V zadnjih tednih slišali različne predloge o usodi goriškega teritorija. Kaj bi bilo bolje za Gorico?

Gorica mora ostati samostojna. Združitev z Vidmom bi pomenila popolno izgubo goriške identitete in specifike. Gorica bi izgubila status glavnega mesta in bi postala periferno območje pokrajine, ki bi bila po površini med največjimi. Če bi Goriško zdržali s Trstom, bi mesto prav tako izgubilo svoj pomen. Ošibilo bi se, saj bi ne bila ukinjena le pokrajina, temveč tudi vse državne in druge enote, ki so vezane na pokrajinske administrativne meje. Če pa bi Goriško zdržali na jugu s Trstom in na severo-zahodu z Vidmom, bi jo razkosali. Gorica bi ostalo lično mestece na vzhodnem robu furlanske nižine, nič več.

In za slovensko narodno skupnost?

Manjšina se mora boriti za goriško pokrajino. Z njo bi izgubili zelo pomembno institucijo, v kateri izvoljeni Slovenci predstavljajo in ščitijo potrebe slovensko govorečih ljudi ter slovenskega ozemlja od Brda do Krasa inimo Gorice. V pokrajini smo Slovenci soudeleženi pri upravljanju teritorija. Evropska listina v točki b 7. člena dolöa, da je treba spoštovati zemljepisno območje »vsakega deželnega ali manjšinskega jezika, da bi s tem zagotovili, da že obstoječe ali nove upravne razdelitve niso ovira za spodbujanje rabe posameznega deželnega ali manjšinskega jezika«. To pomeni, da je izris administrativnih enot neposredno povezan s spodbujanjem rabe in razvoja manjšinskega jezika. Na to načelo se sklicuje tudi sam zaščitni zakon v točki b 2. člena. V sedanji razmejiti pokrajinskega teritorija in s sedanjim pokrajinskim volilnim zakonom Slovenci dosegamo pomembne politične rezultate, tako v Gorici kot v Trstu.

Mara Černic

Katerakoli drugačna administrativna razmejitev bi nas ošibila, saj ne bi imeli več enakega števila političnih predstavnikov. Ukinitev pokrajine Gorica bi bila nedemokratična poteza proti vsem zakonom, ki ščitijo slovensko manjšino. Slovenci se moramo zavedati, da je ta razprava za nas ključnega pomena in da moramo kot manjšina napeti vse sile, da ne izgubimo - s tem, da se na novo izrišo administrativne meje - našega političnega predstavninstva. Če bi postali del tržaškega ozemlja, bi bilo zato, da bi Slovenci lahko izvili svoje predstavnike, potrebitno na novo izrisati volilna okrožja. Če pa bi goriško pokrajino priključili videmski, manjšina sploh ne bi imela možnosti - niti s preustrojem okrožij -, da bi izvili svojih predstavnikov. V primeru, da bi šli v novo administrativno razmejitev, bi morali nujno zahtevati, da je zakonsko zajamčena manjšini izvilitve svojih predstavnikov.

Kaj pa Brda in Kras?

Območji Brd in Krasa sta razdeljeni ne samo med dvema različnima pokrajinama, temveč tudi med dvema državama. Brda so slovenska in furlanska, Kras je skoraj popolnoma slovenski. Evropska unija naj bi te upravne delitve omnila, vendar politični proces je še na startni točki. Potrebno je, da so občine na teh območjih povezane med sabo v širšo pokrajinsko upravno enoto, ki lahko obravnava specifice teritorija z močnejšimi kompetencami, kakor jih ima danes, in zaščiti male občine.

Krčenje pokrajin naj bi bilo nujno zaradi potrebe po znižanju stroškov javne uprave. Koliko pravzaprav »stane« pokrajina goriške davkoplačevalcev?

Institucija »pokrajina« stane 12 milijard letno, to je 1,5 odstotka državnega proračuna. Goriška pokrajina stane vsakega občana tri evre na leto. Pokrajinski svet in odbor staneta letno približno 300.000 evrov, toliko kolikor dva deželna svetnika. Če bi ukinili pokrajino, bi osebje premestili na druge institucije, predvidoma na deželo, kar bi pomenilo, da bi se stroški za osebje povišali.

Nekateri menijo, da so pokrajine nepotrebne, saj bi njihove pristnosti lahko prevzele dežele in občine? Drži?

Specifičnost goriške pokrajine je vezana na prisotnost slovenske manjšine in na njeno zemljepisno lego. Ravnova ta dva faktorja sta botrovala avto-

nomiji dežele FJK in njeni zakonodajni moči. Pomembne teme, kot je reforma sistema krajevnih uprav, se je zgrešeno lotiti, takor da bi bili računovodje. Pokrajini Gorica in Trst sta sad dobro znanih zgodovinskih in političnih okoliščin. Pokrajina ima že danes specifične kompetence na zakonsko predvidenih področjih. Skrbi na primer za pokrajinske ceste, za šolska poslopja, za gospodarjenje z odpadki, za zaposlovanje, za kanalizacijski sistem in za čiščenje odpadnih voda. Lahko bi izvajale še druge naloge, ki imajo nadobčinsko razsežnost. Občine so premajhne, da bi se lotile teh problematik, dežela je pa preveč oddaljena od občanov in podjetij.

Tako v prejšnjem kot v tem mandatu vam je bil zaupan okoljski resor. Katere cilje ste dosegli in katerih ne?

Kar zadeva okolje, smo že storili veliko in zmoremo še več. Prva točka je prav gotovo ta, da nadaljujemo s spodbujanjem proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov, in sicer v zasebnih gospodinjstvih, v podjetjih in tudi v javnih zgradbah. Dogovor o tekočih računih brez stroškov - GO Elios Family -, ki smo ga dosegli z bankami, bomo poskusno uporabili tudi za poslopja pokrajine. Če bo ta poskus uspešen, bo to odlična rešitev za vse občine in javne ustanove. Drugo veliko vprašanje zadeva odpadke: kmalu bo, sicer na popolnoma neformalni ravni, ustanovljena pokrajinska uprava za odpadke, ki pa zato ne bo nič manj odločilna. Posneman bo ustroj uprave za vodo AATO s petimi preprostimi cilji: enotna tarifa za celo pokrajino, enotni pokrajinski standard ponujenih storitev, postopno uvajanje enotnega davka na odpadke TIA za vse občine, povečanje ločenega zbiranja odpadkov in skoraj popolno recikliranje odpadkov po modelu Vedelago. Nehajmo govoriti o deponijah, glejmo v prihodnost!

Med najpomembnejšimi pristnosti, ki jih imajo pokrajine, so tudi politike dela.

Absolutna prioriteta ostaja politika zaposlovanja. Naši centri za zaposlovanje so med najbolj učinkovitimi v Italiji, vendar pa nam 5,4-odstotna stopnja brezposelnosti, ki izhaja iz lanskih podatkov, ne omogoča, da se s tem zadovoljimo. Na razpolago imamo kar nekaj sredstev - skoraj štiri milijone evrov -, ki predstavljajo tudi priznanje za naše delo s strani dežele. V letu 2011 v goriški pokrajini je bilo sklenjenih 24.283 pogodb o zaposlitvi, 23.539 pa je bilo primerov prenehanja delovnega razmerja. Približno 750 pogodb, ki zadevajo približno 350 zaposlenih, predstavlja pozitiven saldo med številom novih zaposlitiv in številom prekinitev delovnega razmerja. Pri približno tretjini teh zaposlitiv so posredovali naši centri za zaposlovanje.

Kaj menite o predlogu nekaterih županov goriške pokrajine, ki se zavzemajo za neke vrste medobčinsko zvezo?

Medobčinska zveza je administrativna rešitev, katere cilj je nudenje storitev z manjšimi stroški. V tej luči je zelo smotrna pobuda, ki jo zakon že danes omogoča. Dejstvo pa je, da občine na našem teritoriju - razen nekaterih primerov - niso bile sposobne tega izpeljati. Pomen medobčinske zvezze je vsekakor omejen na cenejše delovanje strukture upravljanja in ne presega te razsežnosti. Pokrajina pa je institucija z drugačnimi cilji, predvsem razvojnega značaja. To pomeni, da je politična vizija poglavitnega pomena, ker usmerja razvoj. Prav zaradi tega je zelo pomembno, da sedijo v pokrajinskih odborih in svetih predstavniki slovenske narodne skupnosti. (ur)

GORICA-NOVA GORICA - Bike sharing

Prihodnji teden bosta mesti povezani s kolesi

Izposoja kolesa po sistemu bike sharing bo v Novi Gorici zaživila prihodnji teden. »Od podjetja In bici imam podatek, da bodo novogoriško postajo postavili v prvem tednu septembra,« je povedal Niko Jurca, načelnik oddelka za okolje in prostor na novogoriški mestni občini. Pred Eda centrom, kjer bo izposojevalna postaja s prostorom za najmanj štiri kolesa, je že dobrih deset dni pripravljen električni priključek, na katerega se je čakalo. Pred dnevi se je občina tudi dogovorila s podjetjem Mestne storitve, da bo prevzel v upravljanje novogoriški del projekta.

Goriški del projekta Bike sharing je s petimi izposojevalnimi postajami uspešno zaživel že v maju. Gre za sistem izposoje koles, ki je dostopen vsakomur. Po uporabi je moč kolo vrniti na katero koli postajo, ki deluje znotraj izposojevalne mreže. Kmalu se bo ta razširila tudi čez mejo, v Novo Gorico. Mesti bo odtej povezaval projekt, ki je v svetu že dobar uveljavljen in tudi uspešen. S promoviranjem vožnje s kolesi pa gre tudi za osveščanje ljudi glede onesnaženja zraku z izpušnimi plini in za promoviranje gibanja kot zdravega načina življenja. Goriški in kmalu tudi novogoriški bike sharing bo omenjene pozitivne učinke na okolje in zdravje ljudi nadgradi še s povezovanjem prebivalcev obh mest. Kolo, ki si ga bo uporabnik sposodil v Gorici, bo nameč moč vrnil.

ti tudi na izposojevalno postajo v Novi Gorici in obratno. »Kolesa se bodo sicer med seboj rahlo razlikovala, naša bodo, denimo, označena z novogoriškim grbom,« dodaja Jurca.

V Gorici za prve pol ure izposoje ni treba plačati, nadaljnja izposoja pa je plačljiva. Podobno bi bilo smiseln uredit tudi novogoriški sistemi in določiti enake cene v Gorici. Na sosednji strani meje je v sistemu na razpolago 35 koles, medtem ko bodo v Novi Gorici zaenkrat na voljo štiri. Na Mestnih storitvah so včeraj povedali, da bodo vse podrobnosti v zvezi z izposojo dorekli v prihodnjih dneh.

Da se bo tudi Nova Gorica vključila v mrežo izposoje koles, ki bi tako postala čezmejna, je novogoriška občinska uprava napovedala že aprila. Vendar projekt ni bil tako hitro uresničen kot na goriški strani. Treba je bilo rešiti še cel kup podrobnosti v zvezi z izpeljavo projekta, kajti nekateri postopki pri takih zadevah se v Sloveniji nekoliko razlikujejo od italijanskih. Kakorkoli že, po štirih mesecih zamika bo, kot kaže, novogoriška izposojevalna postaja vendarle zaživila. Zaenkrat le ena. Glede na odročnost novogoriške železniške postaje bi bila smiselno v bodoče eno izmed postaj namestiti tudi tam. Prva novogoriška izposojevalna postajo za kolesa v mreži bike sharing bo zaživila prihodnji teden, uradno pa bo do namenu predali v okviru Tedna mobilnosti sredi septembra. (km)

NOVA GORICA - Sinoči odprli razstavo

27 let Soške regate prikazali s fotografijami

Postavljanje razstave o Soški regati v Splendid baru na Bevkovem trgu

Sedemindvajset fotografiskih utrinkov z dosedanjih Soških regat bo do začetka obrežnih evropskih mladinskih prvenstev v kajaku na ogled v Splendid baru na Bevkovem trgu. Z dvema razstavama na temo kajaka - prva je bila odprta v soboto v Mercatorjevi galeriji - želijo v solkanskem Kajak centru promovirati omenjeni prvenstvi v Solkanu in seveda Soško regato.

»27 fotografij za 27 let Soške regate« je naslov, ki o razstavi pove bistvo: z vsake dosedanje regate je bila izbrana po ena fotografija. Niz fotografij različnih avtorjev tako ponuja zaokrožen pregled dogajanja na že tradicionalni regati: pričakujejo višjo udeležbo. »Soška regata je rekreativna prireditev, ki spada v vseslovenski program Voda za vedno. Gre za spustne po sedmih rekah, vsakoletni finale pa je prav Soška regata,« pojasnjuje Andrej Humar, vodja solkanskega Kajak centra. (km)

OZELJAN Obeležili 70-letnico bataljona

Klub slabemu vremenu se je v nedeljo v Ozeljanu pri Novi Gorici zbral precejšnje število ljudi, ki so se udeležili slovesnosti ob 70-letnici ustanovitve prvega Primorskega partizanskega bataljona Simon Gregorčič. Med navzočimi je bilo tudi precejšnje število Slovencev iz zamejstva, predvsem predstavnikov goriškega združenja VZP-ANPI in SKGZ. V Gregorčičevem bataljonu je bilo namreč veliko borcev iz krajev v zamejstvu. Čeprav se je na samem začetku proslave ulil dež in so organizatorji posledično skrčili program, je bila slovesnost nadvse občutena. Najprej je pozdravljen župan občine Nova Gorica Matej Arčon, nato pa je zbrane nagovoril častni gost, predsednik Združenja zvezne borcev za vrednote NOB Slovenije Janez Stanovnik, ki je spomnil na pomen bataljona in na to, da je največji krvni davek za svobodno domovino dalja ravno Primorska. Stanovniku, ki je pred tedni slalil 90 let, sta primorska pokrajinska odbora zvezne borcev izročila zahvalo, nakar je predsednik ZZB prisotnim borcem Gregorčičevega bataljona podelil spominske kovance z likom partizanskega komandanta Franca Rozmana Staneta. (ik)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO, UL. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, UL. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, UL. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, UL. Dante 41, tel. 0481-99214.

Gledališče

GLEDALIŠČE NA KONTRADI V KANALU ob 20. uru: v petek, 31. avgusta, »Na slepo« Norma Fosterja, nastopa KPD J. Lavtičar Kranjska Gora; v soboto, 1. septembra, »Zakonci stavkoj« J. Plohlja, nastopa KUD Pod lipo Adergas; v nedeljo, 2. septembra, »Odllokovanje« Georges Feydeaua, nastopa gledališko društvo Kontrada Kanal. Ob slabem vremenu bodo predstave v Kulturnem domu v Desklah; informacije in predprodaja abonmajev na sedežu TIC Kanal, tic.kanal@siol.net ali po tel. 003865-3981213.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 29. avgusta, ob 20. uri (Izrok Mlakar) »Sljehnik«; informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.30 »Il cavaliere oscuro - Il ritorno«.
Dvorana 2: 16.30 - 18.15 - 20.00 - 21.45 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa«.
Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.00 »I mercenari 2«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 18.30 - 21.30 »Il cavaliere oscuro - Il ritorno«.
Dvorana 2: 17.30 - 20.30 »Il cavaliere oscuro - Il ritorno«.
Dvorana 3: 16.30 - 18.10 - 19.50 - 21.40 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa«.
Dvorana 4: 17.30 - 20.15 - 22.15 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa« (digital 3D).
Dvorana 5: 17.40 - 20.00 - 22.00 »I mercenari 2«.

NOVA GORICA Prvaki v iskanju pogrešanih

Društvo reševalnih psov slavili v Žatcu

Vodniki novogoriškega Društva reševalnih psov se ponašajo z naslovom svetovnih prvakov. Na 3. FCI svetovnem prvenstvu reševalnih psov v češkem Žatcu, ki se je odvijalo med 23. in 26. avgustom, so v disciplinah iskanja pogrešanih v naravi in iskanja izpod ruševin sodelovali štiri slovenske ekipe, od katerih sta se dve uvrstili v sam vrh. Vodniki Društva reševalnih psov Nova Gorica so postali svetovni prvaki v iskanju pogrešanih v naravi, vodniki Kluba vodnikov reševalnih psov iz Kranja pa so v iskanju izpod ruševin zasedli 3. mesto. Obe ekipe, sicer članici nacionalne Zveze vodnikov reševalnih psov Slovenije (ZRPS), sta pokazali odlično pripravljenost in usposobljenost. Ekipi Enote reševalnih psov Slovenije pa sta se uvrstili na 5. in 6 mesto. Ekipa vodnikov Društva reševalnih psov Nova Gorica, ki so postali svetovni prvaki, so zastopali: Gregor Žiga, ki je vodja ekipe, Davorin Bastjančič s psičko Zono, Igor Leban s psičkom Asom in Jernej Ternovec s psičkom Carjem. Enota reševalnih psov Kinoškega društva Nova Gorica deluje že več kot 10 let pod okriljem Kinološke zvezde Slovenije. Člani prostovoljno sodelujejo v vseh iskanjih pogrešanih oseb na območju severne Primorske, če je potrebno pa tudi na območju vse Slovenije. (km)

Razstave

KULTURNO ZDRAŽENJE NUOVO LAVORO vabi na ogled dokumentarne razstave mednarodne organizacije Sea Shepherd, ki brani naravno okolje in se bori proti lovu na kite in delfine; do 9. septembra na sedežu v Raštelu 74 v Gorici 18.00-21.30, ko bo potekal Vegetarijanski festival v Gorici, med 31. avgustom in 2. septembrom, 10.00-23.00.

NA GRADU KROMBERK so na ogled razstave: »Naši gorski strelci«, razstava o fotografu Stresu in stalna umetnostno-zgodovinska razstava; od ponedeljka do petka 8.00-19.00, ob sobotah zaprto, ob nedeljah in praznikih 13.00-19.00; informacije po tel. 003865-3359181.

STUDIOFAGANEL na Drevoredu 24. maja 15/c v Gorici prireja v petek, 14. septembra, ob 19. uri odprtje razstave Roberta Kusterleta z naslovom »Segni di pietra«. Umetnika in njegova dela bo predstavila Cristina Burcheri; na ogled bo do 14. oktobra od torka do petka 9.30-13.00, 16.00-19.30, ob sobotah 10.00-13.00, 16.00-19.30; več po tel. 0481-81186, www.studiofaganel.com ali info@studiofaganel.com

Koncerti

POLETJE NA PLACU pred dvorcem Coronini v Šempetu ob 21. uru: v četrtek, 30. avgusta, koncert lokalnih glasbenih skupin; v petek, 31. avgusta, koncert skupine Big band Nova; vstop prost, več na www.kstm-sempeter-vrtoba.si.

POLETJE V PALAČI CORONINI CRONBERG: v petek, 31. avgusta, ob 19.30 odprtje kioskov, ob 20.00 country glasba skupine Rodeo Players, do 23.00 možen tudi ogled razstave »Delle mie gioie ed oggetti d'oro« v bivši konjušnici palače. **V GRADU KROMBERK** bo v sklopu festivala »Med zvoki krajev« v petek, 31. avgusta, ob 20. uri koncert ansambla Altruego.

ŠPORTNO DRUŠTVO LIVEK prireja koncert v Livku »Liwkstock« v petek, 31. avgusta, od 18.30 dalje; nastopile bodo skupine Shape, Sons of a Gun, BK evolution, FunkULovel, SkyLine, Pomorac, The Fishkillers, Evil KeviL. **NIZ KONCERTOV DVORNE GLASBE** ob 21. uri v palači Torriani v Gradišču: v četrtek, 30. avgusta, Comp. Il Leoncello »The English Dancing Master«; v soboto, 1. septembra, Comp. Cortesia »Con grazia e cortesia«; vstop prost.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB sporoča, da se bodo vzgojne dejavnosti v vrtcih pričele v pondeljek, 10. septembra 2012. Od 10. do 14. septembra bo urnik slediči: vrtec v Doberdobu (7.45-12.00 brez kosila), vrtec v Sovodnjah (7.30-12.00 brez kosila), vrtec v Rupi - nameščen na Vrhу Sv. Mihaela (7.40-12.00 brez kosila) in vrtec Barčica v Romjanu (7.45-12.00 brez kosila). Od 17. septembra bodo vrtci delovali po običajnem urniku s kosilom.

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB sporoča, da se bo potuk v osnovnih šolah in v srednji šoli pridružil v ponedeljek, 10. septembra 2012.

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB sporoča, da bo prva sezona učnega zabora v soboto, 1. septembra, ob 9. uri v prostorih OŠ Petra Butkovića Domina v Sovodnjah.

SLOVIK - razpis prostih vpisnih mest v letu 2012-2013 za dijake, študente in ostale tečajnike so objavljeni na spletni strani www.slovik.org. Število mest je omejeno. Rok: 15. septembra 2012.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da bo potekalo podejlevanje letnih suplenc za učno osebje šol s slovenskim učnim jezikom v goriški pokrajini v četrtek, 30. avgusta, ob 9.00 v prostorih izobraževalnega zavoda Trubar - Gregorčič v Ul. Puccini 14 v Gorici. Kdor se podelelne more udeležiti, naj predstavi poplastilo, ker v nasprotnem primeru izgubi pravico do imenovanja. Seznam razpoložljivih mest bo objavljen vsaj 24 ur prej na oglasni deski goriškega oddelka Urada za slovenske šole.

MLADINSKI DOM prireja pripravo na vstop v srednjo šolo od 3. do 7. septembra (za peto-prvošolce); informacije in vpisovanje po tel. 334-1243766, 328-3155040, 0481-546549-536455 ali po elektronski pošti mladinskidom@libero.it.

MLADINSKI DOM obvešča, da poteka priprava na začetek pouka »Šola za šolo« do 7. septembra (za osnovnošolce in prvošolce) z delavnicami slovenskega, italijanskega in angleškega jezika, matematike, kreativnega branja in pisanja; informacije in vpisovanje po tel. 334-1243766, 328-3155040, 0481-546549-536455 ali po elektronski pošti mladinskidom@libero.it.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo v popoldanskih urah anagrafski, davčni urad in tajništvo avgusta zaprti.

OBČINA SOVODNJE obvešča prebivalce in podjetja, da bodo predvidoma v drugi polovici septembra potekala nujna dela na treh občinskih cestah: v Malnišču (na območju dostopa do proizvodne cone), na Vrhu (Gornji Vrh pri hišni številki 1 in od hišne številke 60 do številke 30) in v Rupi (na Bazovški ulici v višini hišne številke 5). Za dela je dodeljeno podjetje s strani deželne civilne zaščite, ki bo zgradilo nekatere odtoke meteornih voda. Na navedenih ulicah se bodo lahko pojavile težave s prometom. Za katerekoli informacije se lahko obrnete na občinski tehnični urad ali pa direktno na podjetje, ki opravlja dela.

OBČINA SOVODNJE obvešča, da je razpisala javno dražbo za prodajo tovornjaka občinske lasti Iveco Fiat z evidenčno tablico GO158387, potreben popravil. Kdor je zainteresiran za nakup, lahko prebere prodajne pogoje v razpisu dražbe. Kopijo razpisa lahko prejmete v občinskem tehničnem uradu ali jo lahko snamate s spletni strani občinske oglasne deske na naslovu http://albopretorio.region.fvg.it/savognadisono. Občinski urad so na voljo za katerokoli informacijo; več na www.comune.savogna.go.it.

OBČINA SOVODNJE sporoča, da je nova uradna spletna stran na naslovu http://www.comune.savogna.go.it/. Naslovi elektronske pošte ostajajo ne spremenjeni.

USTANOVITEV MAŽORETSKE SKUPINE V DOBERDOBU: godba na pihala Kras v Doberdobu organizira za dekleta od 8. do 18. leta starosti mažoretsko skupino, ki bo s svojimi koreografijami povezila nastope godbe same in tudi drugih prireditve; informacije in prijave po tel. 347-1243400 (Magda Princic).

Prireditve

3. VEGETARIJANSKI FESTIVAL z naslovom »Od globin do zvezd« v organizaciji goriškega podjetja Biolab bo potekal med 31. avgustom in 2. septembrom od 10. ure dalje na Travniku, v Raštelu ter na ulicah Roma in Oberdan v Go-

buje spremembe proge, bo dovolj, da z začetkom kampanje za vpis abonmaja stopi do ena izmed blagajn APT v Gorici, Tržiču in Gradežu ali pa na avtobusnih postajah v Vidmu, Trstu in Červinjanu; informacije po tel. 0481-593513 ali 0481-593515 in na titoli.viagvio@aptgorizia.it.

ASZ DOM obvešča, da treningi mini baseta U13 in U17 bodo potekali v telovadnici Kulturnega doma. Urniki letnik 2000/01/02 danes, 29. avgusta, petek, 31. avgusta, 17.30-18.00; letniki 2003/04/05 od ponedeljka, 3. septembra, do petka, 7. septembra, 16.00-17.00; letniki 2000/01/02 od ponedeljka, 3. septembra, do petka, 7. septembra, 17.00-18.30; letniki 96/97/98, od ponedeljka, 3. septembra, do petka, 7. septembra, 18.30-20.00. Treningi so odprtji tudi novim udeležencem.

DRUŠTVOM SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV za Goriško sporoča, da bo društveni sedež v Gorici na Korzu Verdi 51/int. zaprt do 31. avgusta.

IZPOSOJA KOLES »BIKE SHARING« je možna na trgu pred županstvom, ob parkirališču pred železniško postajo, na Travniku, pred sedežem Videmske univerze v Ulici Diaz in ob parkirališču na Drevoredu Oriani; za izposojo kolesa je potrebna kartica, ki jo je mogoče dobiti v pritličju občinske palače v Ulici Garibaldi (ob ponedeljkih, sredah in četrtekih med 9. in 12. uro), nanjo bo treba naložiti kredit, kar bo treba opraviti v občinskem ekonomatu na županstvu (od ponedeljka do petka med 8.45 in 12.30, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16. in 17. uro); izdaja kartice bo brezplačna, kavčija bo vredna deset evrov, najnižji način kredit pa pet evrov. Namesto kartice bo uporabila tudi nova deželnna elektronska zdravstvena izkaznica, ki pa jo je treba aktivirati.

KRUT obvešča člane z Goriškega, da je za katerokoli informacijo na razpolago pišarna v Trstu (tel. 040-360072).

KULTURNO ZDRAŽENJE MAESTRO RODOLFO LIPIZER obvešča, da je v teku vpisovanje v glasbeno šolo za šolsko leto 2012-2013; informacije o ponedeljku do petka 9.00-13.30 in 15.30-18.30 na sedežu šole Rodolfo Lipizer v Ulici Bosco 91, po tel. 0481-280345, 0481-547863 ali na lipizer@lipizer.it.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo v popoldanskih urah anagrafski, davčni urad in tajništvo avgusta zaprti.

OBČINA SOVODNJE obvešča prebivalce in podjetja, da bodo predvidoma v drugi polovici septembra potekala nujna dela na treh občinskih cestah: v Malnišču (na območju dostopa do proizvodne cone), na Vrhu (Gornji Vrh pri hišni številki 1 in od hišne številke 60 do številke 30) in v Rupi (na Bazovški ulici v višini hišne številke 5). Za dela je dodeljeno podjetje s strani deželne civilne zaščite, ki bo zgradilo nekatere odtoke meteornih voda. Na navedenih ulicah se bodo lahko pojavile težave s prometom. Za katerekoli informacije se lahko obrnete na občinski tehnični urad ali pa direktno na podjetje, ki opravlja dela.

OBČINA SOVODNJE obvešča, da je razpisala javno dražbo za prodajo tovornjaka občinske lasti Iveco Fiat z evidenčno tablico GO158387, potreben popravil. Kdor je zainteresiran za nakup, lahko prebere prodajne pogoje v razpisu dražbe. Kopijo razpisa lahko prejmete v občinskem tehničnem uradu ali jo lahko snamate s spletni strani občinske oglasne deske na naslovu http://albopretorio

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Risanka Pimpa – Kresnička Lucija
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: Unomattina Caffè **6.30** Dnevnik in prometne informacije **6.45** Aktualno: Unomattina estate **11.00** Nan.: Un ciclone in convento **12.20** Variete: E stante con noi in tv (v. P. Limiti) **13.30** Dnevnik in ekonomija **14.10** Nan.: Don Matteo 7 **15.10** Nan.: Capri – La nuova serie (pon.) **17.00** Dnevnik, Parlament in vremenska napoved **17.15** Nan.: Il commissario Rex **18.50** Kviz: Reazione a catena (v. P. Insegno) **20.00** Dnevnik **20.30** Variete: Techetechetè **21.20** Film: P.S. I love you (rom., ZDA, '07, r. R. LaGravene, i. H. Swank, G. Butler) **23.35** Dnevnik – Kratke vesti **23.40** Film: Teresa Manganelli – Sui passi dell'amore (biogr., It., '12, r. P. Tordiglione, i. M. G. Cuicinotta) **1.15** Nočni dnevnik in vrme

Rai Due

6.00 Nan.: La complicata vita di Christine **6.15** Nan.: Top Secret **7.10** Nan.: Tutti odiano Chris **7.30** Odd. za otroke: Cartoon Flakes **10.15** Nan.: Incinta per caso **10.35** Aktualno: Tg2 Insieme Estate **11.20** Nan.: Il nostro amico Charly **12.10** Nan.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Nan.: Senza traccia **14.45** Nan.: Army Wives **15.30** Nan.: Guardia costiera **16.15** Nan.: Blue Bloods **17.00** Nan.: 90210 **17.55** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Cold Case – Delitti irrisolti **19.35** Nan.: Ghost Whisperer **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: Squadra speciale Cobra 11 **21.55** Nan.: Countdown **22.50** Nan.: Supernatural **23.30** Dnevnik **23.45** Film: I predatori della città perduta (zf, Nem., '08)

Rai Tre

6.00 Rai News Morning News **8.00** Speciale cinema in Tv – Cinema d'oggi **8.10** Film: La sfida (dram., It./Sp., '57, r. F. Rosi) **9.35** Rubrika: La storia siamo noi **10.35** Aktualno: Cominciamo bene **11.10** Dnevnik - kratke vesti **12.00** Dnevnik in športne vesti **13.10** Nan.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik, Dnevnik in vremenska napoved **14.50** Tgr Piazza Affari, sledi Dnevnik L.I.S. **15.00** Nan.: La casa nelle praterie **15.50** Film: Fantasmi a Roma (kom., It., '61) **17.30** Dok.: Geo Magazine 2012 **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.15** Nan.: Cotti e mangiati **20.35** Nan.: Un posto al sole **21.05** La grande storia **23.20** Nočni in deželni dnevnik **0.00** Dok.: Doc 3

Rete 4

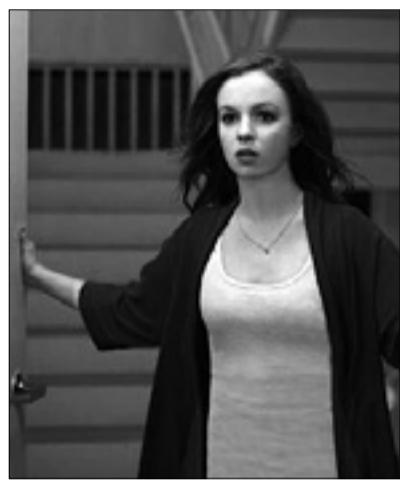
6.20 Mediashopping **6.50** Nan.: Magnum PI. **7.45** Nan.: Pacific Blue **8.40** Nan.: Hunter **9.50** Nan.: I Carabinieri 4 **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **13.50** Nan.: Poirot **16.05** Nad.: My Life - Segreti e passioni **16.40** Film: Inferno sul fondo (voj., ZDA, '58) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.10** Nan.: Walker Texas Ranger

21.10 Film: King Arthur (pust., ZDA, '04, r. A. Fuqua, i. C. Owen) **23.50** Film: Un mondo perfetto (dram., ZDA, '93, r. in i. C. Eastwood)

°5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.00** Dnevnik **8.35** Nan.: Finalmente arriva Kalle **9.30** Film: Karla e Katrine – Amiche inseparabili (druž., Danska, '09) **11.00** Nan.: I Cesaroni 4 **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nan.: CentoVetrine **14.45** Film: C'è sempre un'altra possibilità (dram., Nem., '12) **16.50** Film: Beautiful dreamer (dram., ZDA, '06) **18.35** Igra: La ruota della fortuna (v. E. Papi) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Variete: Veline (v. E. Greggio)

21.20 Film: Un alibi perfetto (noir, ZDA, '09, r. P. Hyams, i. A. Tamblyn, M. Douglas) **23.30** Film: Inserzione pericolosa 2 (triler, ZDA, '05) **1.30** Nočni dnevnik

Italia 1

6.30 Nan.: Il mondo di Patty **8.10** Risanke **10.30** Nan.: Dawson's Creek **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanka: Futurama **14.10** Risanka: Simpsonovi **14.35** Risanka: Dragon Ball Z **15.00** Nan.: Hellcats **15.55** Nan.: Glee **16.45** Nan.: Giovani campionesse **17.40** Nan.: Love Bugs 3 **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.20** Nan.: CSI – New York **20.20** Nogomet: Fenerbahce – Spartak, Uefa Champions League, prenos **23.00** Rubrika: Champions League Speciale **0.00** Film: Guru (kom., ZDA, '02)

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.55** Rubrika: In Onda (pon.) **10.35** Nan.: JAG – Avvocati in divisa **11.30** Dok.: Agente speciale Sue Thomas **12.30** 18.00 Variete: I menù di Benedetta (pon.) **13.30** Dnevnik **14.10** Film: I Picari (grot., It., '87, r. M. Monicelli) **16.10** Nan.: Il commissario Cordier

18.00 Nan.: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** Rubrika: In Onda **21.10** Reportaža: Missione Natura **23.15** Un capo in incognito **0.05** Aktualno: Omnibus Night

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.35** 14.00 Dok.: Bongo Italia **8.00** Dok.: Piccola grande Italia **8.30** Deželni dnevnik **11.30** Glasb.: Mille voci **13.15** Variete: Mukko Pallino **13.30** Dnevnik **13.55** Today we eat Sicilian **16.00** Aktualno: Hard Trek **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Rotocalco Adnkrone **19.30** Dnevnik **20.00** Dok.: Paesaggi di... vini **20.15** Aktualno: Italia Economia e Prometeo **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Film: Racconti romani (kom., It., '55, r. G. Franciolini, i. F. Fabrizi) **22.30** Aktualno: Musa Tv **22.45** Aktualno: Salus Tv **23.02** Nočni deželni dnevnik **23.30** Film: Gioventù bruciata (dram., ZDA, '55, r. N. Ray, i. J. Dean, N. Wood) **0.15** Nan.: Na robu znanosti

Slovenija 1

7.05 22.35 Kultura (pon.) **7.15** Odmevi (pon.) **8.00** 15.45, 18.30 Risanke **9.15** Igriluk, nan.: Bine (pon.) **9.40** Poučna nan.: Peipi vse ve o kiparstvu **10.00** Poučna odd.: Zlatko Zakladko **10.15** Kratki igr. film: Dolga pot v šolo **10.30** Nan.: Taborniki in skavti **11.05** Dok. serija: Nenavadne in prisnuknjene živali **11.10** Dok. nan.: Vremenske uganke **11.15** Nan.: Peta hiša na levu **11.55** Tarča (pon.) **13.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tednik (pon.) **14.25** Globus (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Mostovi – Hidak (pon.) **16.05** Kviz: Male sive celice (pon.) **17.00** Novice, športne vesti in vremenska napoved **17.20** Dok. odd.: Pepin vrt (pon.) **17.50** Pogled na... **18.05** Nan.: Moji, tvoji, najini **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.30** Slovenska kronika **19.45** Vremenska napoved in športne vesti **20.05** Film tedna: Snaha, da te kap (kom., ZDA, '05, r. B. Younger, i. M. Streep, U. Thurman) **22.00** Odmevi, šport in vremenska napoved **23.05** Prava ideja! **23.45** Mladi virtuozi

Kanal A

8.00 Risane serije **9.40** 16.10 Top Gear **10.55** Astro TV **12.15** Naj posnetki z interneta **12.35** Tv prodaja **13.05** Nan.: Will & Grace **13.35** 17.10 Nan.: Na kraju zločina C.S.I.

14.30 Film: Zaklad na gori (dram., ZDA, '10, r. S. James, i. J. Davis, W. McNamara) **18.00** 19.45 Svet, Novice **18.55** Nan.: Šeřivovala pravica **20.00** Film: Loganova vojna (akc., ZDA, '98, r. M. Preece, i. C. Norris) **21.45** Film: Začetnik (akc., ZDA, '90, r. in i. C. Eastwood) **0.00** Film: Rop med maturo (krim., ZDA, '07)

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena: V studiu Alenka Hrovatin in Mitja Tretjak; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena; 11.00 Poletni studio D; 11.15 Vstala Primorska si v novo življenje; 12.15 Zdravje za vse – gostja oddaje dr. med. Barbara Hrovatin; 13.20 Zborovska glasba; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Morski val: V studiu Tjaša Dornik in Peter Rustia; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Maverica; 17.30 Odprta knjiga: Scipio Slataper: Moj Kras – 1. nad.; 18.00 Glasbeni magazin; 19.35 Zaljubljeni oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 6.30 Poročila; 6.45 Kronika; 7.00 Jurtanjek; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.30, 9.30 Poročila; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prireditve; 10.00 Glasbena centrifuga; 11.00 Poletna pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Aktualno; 14.30 Poročila; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Utrip kulturne; 20.30 Odprtva za srečanje; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Poletna promenada.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jurtanjek; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.45, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Gettiamo l'ancora; 9.35 Appuntamenti d'estate; 10.15, 19.20 Sogno single; 10.25 Televizijski programi - začljuček; 10.33 Anteprima classifica; 13.00, 22.30 Summerbeach; 13.33 Fegiz Files; 14.00, 21.00 Va pensiero; 14.35, 22.00 My radio; 15.00 La biblioteca di Babel; 15.30 Dogodki dneva; 16.00-18.00 E...state freschi; 18.00-19.00 In orbita summer edition; 19.00 La Via Francigena del Sud; 19.30 Vecerni dnevnik; 20.00 Album Charts; 21.30 Proza; 23.00 Qui-lisma; 23.30 Glasbena leštvecia; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 7.40 Priimkova delavnica; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.00 Dnevni program; 9.10 Dobro glasba, dober dan; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gymnasium; 21.05 Hotel Romantika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd. v ang. in nem.; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.3

Trans(S)ibiriska železnica

Potovanje v neskončnost

Tam, kjer živijo
(tudi) Burjati

Če je bil Irkutsk nekdaj obramba pred Burjati, je Ulan Ude prestolnica avtonomne burjatske republike. Ta sodi v Rusko federacijo, ki jo sestavljajo ogromna Rusija in male avtonomne in vsestransko obrobne republike. V ne izključno ruskem predelu so ljudje do tujcev prijaznejši. Veselijo se njihovega obiska. Skušajo jih razkazati vse, kar je zanimivega. In tega je veliko. Predvsem pa je raznoliko.

O svoji prestolnici Burjati pravijo, da je majhno mesto, kar verjetno drži za ruske razmere, ne pa za naše. Šteje namreč okrog 400 tisoč prebivalcev. Burjati seveda govore rusko, Rusi burjatsko ne. Tudi v svoji republiki so Burjati, ki so bližnji sorodniki sosednjih Mongolcev, v manjšini, saj predstavljajo okrog 24 odstotkov celotnega prebivalstva. Od večinskih Rusov jih loči tudi vera: že pred stoletji so se zapisali budizmu, in sicer tibetanski ločni, ki jo vodi dalaj lama. Kot nam je bilo rečeno, osrednjega verskega središča, samostana Ivolginski Datsan niso nikoli zaprli, vendar so tradicionalne verske praznike s svojstvenim plesom menihom obudili šele lani. Danes so osrednji center burjatskega lamaizma razširili, vsebuje več poslopij, med temi je tudi visokošolsko. Tam se izobražujejo budistični svečeniki, samo moški, seveda.

Nekoč so duhovno življenje Burjatov, ki za svojo izvorno domovino priznavajo vzhodni in južni breg Bajkalskega jezera, vodili šamani. Domovali so na vzpetinah nad prelepo pokrajino, ki teže sama pomirja. Z Rusi Burjati, katerih naj bi bilo okrog 420 tisoč, že dolgo sobivajo. Dobra polovica jih živi v avtonomni republiki, kjer uživajo več pravic, ostali pa v raznih okrožjih oziroma v bližnjih Mongoliji in Kitajski. Kot bratraci Mongolci so tudi Burjati, ki so se ukvarjali z živinorejo in deloma s poljedelstvom, živeli v jurtah-gerih. V vas, kjer so si domačini ob leseni hiši postavili "premično" in "stacionarno" jurto –

prvo so Burjati kot nomadi tovorili s sabo, drugo so si zamisli, ko se se nekje ustalili -, so nas tudi pospremili. Mlada podjetna domačinka nam je razkazala različici nekdanjega tipičnega domovanja, pokazala nam je stara oblačila in nam postregla s specialitetami. Kot večina Burjatov živi z družino v mestu, poleti pa prihaja v vas, da pridelava nekaj tipičnih pridelkov in jih pripravi za turiste. Tipičnega burjatskega življenja že dolgo ni več, čeprav med njimi vlada veliko večja solidarnost kot med Rusi. Zato med Burjati ni zalediti žalostnega pojava zapuščenih otrok, ki jih zaradi prekomernega pitja odvzamejo staršem. Alkoholizem postaja v Rusiji vse hujši problem in že med turističnim razgledovanjem lahko opaziš, da ljudje, predvsem moški, veliko pijejo.

Dan osvoboditve ozioroma dan Rusije

Najmlajši ruski praznik smo doživeli v Ulan Udeju, na trgu, nad katerim kraljuje ogromna Leninova glava. Minogue povedano, po celi Sibiriji so ostale Marxove in Le-

-6-

Tekst Breda Pahor
Fotografije Fabio Trevisan

gato okrašene, kar naj bi odražalo "bo-gastvo duše". V okolici Ulan Udeja pa živijo tako imenovani staroverniki, pravoslavci, ki niso spremeli uradno vneseni sprememb. Zato so se morali odseleti, ko so več kot pred 240 leti prišli v Sibirijo, so jim domačini rekli "semejski". Pod tem imenom danes tržijo svojo posebnost, prirejajo oglede, pevskoplesne programe in pokusnjo jedi. Obnovili so cerkev, pri tem ima sicer največ zaslug pop, nekdanji veterinar v sovjetski vojski, izpod lesenih domačih povod potegnili skrite ikone in cerkev je spet taka, kot mora biti.

Hitro slovo

Če smo v prostrano Sibirijo vstopali postopoma, kot ti to omogoča vožnja z vlakom, smo se od nje poslovili na en mah. Posedli smo se v letalu, z nekoliko bojazni, ker je šlo za star model tulpoljeva, in že je bila Sibirija pod nami. Sanjsko potovanje pa tako rekoč za nami.

KONEC

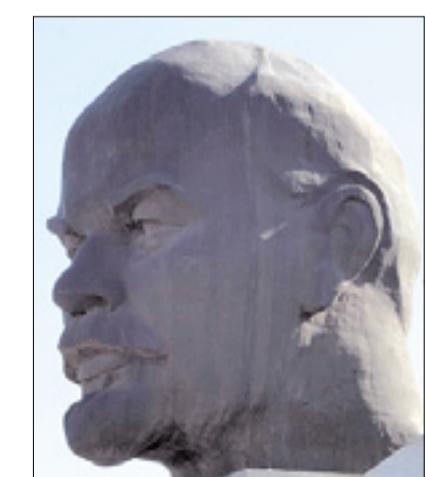
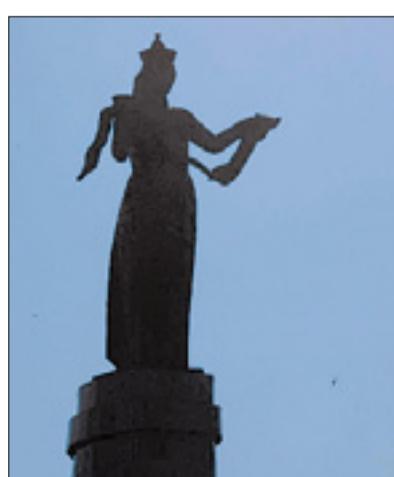

ninove ulice, s tem da mladi sploh ne vedo, za koga gre. Lenini in njegovi revolucioni, nam je bilo rečeno, novi šolski učbeniki namenjajo vsega dve stranički. Zato pa vsi vedo, kdo je bil Boris Jelcin, med drugimi državnik, ki je dovolil divjo privatizacijo. Jelcin je tudi določil, da naj bo 12. junij državni praznik, ker so na ta dan leta 1994 sprejeli deklaracijo o državni neodvisnosti Rusije, zato so

prazniku najprej rekli dan neodvisnosti (in suverenosti Ruske federacije), od leta 2002 pa je dan Rusije. Zanimivo je, da veliko ljudi izjavlja, da pravzaprav ne ve, za kakšen praznik gre, vendar z veseljem praznuje. Tako je bilo tudi v Ulan Udeju, kjer so na odru nastopili predvsem mladi glasbeniki, večina je pela rusko, nekaj tudi burjatsko. Vsekakor so svetlobni napisi opozarjali na dolgo, 350 let staro rusko-burjatsko priateljstvo.

Verska raznolikost

Na periferiji ruskega mogota nedvomno vlada večja raznolikost kot v prestolnici, ki se blešči od pozlačenih pravoslavnih kupol, med katerimi rastejo moderni nebobičniki. Večina je vsepo-svd pravoslavna, cerkve so polne, bo-

Šport

NOGOMET - V 4. predkrogu lige prvakov

Izločena tako Udinese kot Maribor

MARIBOR/VIDEM - Videmski Udinese v slovenski prvak Maribor se nista uspešno uvrstili v fazo skupin lige prvakov. Bolj boljča je bila izločitev furlanskih črno-beli, ki so morali priznati premoč portugalske Brage še po kazenskih strelkah. Italijanski nogomet bo letos prvič imel le dva svoja predstavnika (Juventus in Milan).

Tekma v Vidmu se je po devetdesetih minutah končala, podobno kot na Portugalskem, brez zmagovalca, z izidom 1:1. Udinese je poveden v prvem polčasu z lepim golom Armera, medtem ko so gostje, ki so v drugem polčasu igrali boljše in zasluženo izenacili z Rubenom Micaelom, ki je Brkićevu mrežo zatresel prav takoj s strehom z glavo. Srbski vratar Brkić je pred tem večkrat odločilno ubranil kar nekaj nevarnih strelkov. Po dveh podaljških se rezultat v Vidmu, pred polnimi tribunami, ni spremenil. Odločilne so bile enajstmetrovke, s katerimi so bili gostje stoddotni. Pri črno-belih je zgrešil Maicosuel, ki je poskusil ukoniti vratar s strehom »a-la« Totti oziroma Pirlo. Vratar pa je ostal na svojem mestu. Udinese bo evropsko sezono nadaljeval v evropski ligi.

Nogometni Mariborci so na povratni tekmi v Ljudskem vrtu izgubili proti zagrebškemu Dinamu z 0:1 in bodo evropsko pot nadaljevali v skupinskem delu evropske lige. Letošnje tekme bodo dobili na petkovem žrebu v Monaku. V ligo prvakov se je uvrstil Dinamo, ki je prvo tekmo dobil z 2:1. Za Dinamo je sinocí zadel Tonel v 12. minutah, ki je z glavo preusmeril žogo v mrežo po podaji s kota. Maribor po zadetku ob dobro postavljenem Dinamu ni uspelo ustaviti akcije z zaključnim strelom. Šele v 31. minutu je Željko Filipović sprožil oddaleč, toda Iwanu Kelavi ni povzročil večjih težav. Zato pa so tik pred koncem prvega dela znova zadeli Zagrebčani, a je sodnik zaradi prepovedanega polozaja Beqirajta gol razveljavil.

Udinese - Braga 5:6 po 11-m (1:1, 1:0)
Strelca: Armero v 25. in Ruben Micael v 66.

Maribor - Dinamo Zagreb 0:1 (0:1)
Strelce: Tonel v 12. min.

Ostali izidi: Hapoel Kiryat - Bate Borisov* 1:1, Panathinaikos - Malaga* 0:0, Anderlecht* - Limassol 2:0 (z zvezdico moštva, ki so se uvrstila v skupinski del LP)

Borza: Krkić v Milan

MILAN - Bojan Krkić, španski nogometar Rome srbskega porekla, bo v nadaljevanju sezone igral pri Milanu. Interjervratar Julio Cesar pa se je preselil na Otok, kjer bo igral za Queens Park Rangers.

31:0 - V romunskem pokalnem tekmovanju je ekipa Berceni kar z 31:0 premagala Bufteo (2. liga). V zadnjih minutah so padli kar štirje goli.

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

LONDON Od jutri za kolajne še paraolimpijci

LONDON - V Londonu je vse pripravljeno na otvoritev 14. paraolimpijskih iger, ki bodo v britanski prestolnici od danes (tekmovalni del se bo začel jutri) do 9. septembra. Na igrah bo nastopilo rekordnih 4.200 športnikov iz 165 držav, ki se bodo za odličja pomerili v 20 športih. Slovenijo bo v šestih športih zastopalo 22 športnikov, Italijanov pa bo 98, nastopili bodo v 12 disciplinah. Tudi med paraolimpijskimi športniki bo nastopilo kar nekaj zvezdnikov, med katerimi pa izstope južnoafriški atlet Oscar Pistorius, ki je tekel tudi na olimpijskih igrah, njegova rojakinja, plavalka Natalie du Toit, nekdanji voznik formule 1 Alex Zanardi in poljska igralka namiznega tenisa Natalija Partyka, ki je prav tako kot Pistorius nastopila pred nekaj tedni v Londonu. Vsem znani Pistorius, branilec zlate iz paraolimpijskih iger v Pekingu, je v Londonu postal prvi invalidni športnik, ki je nastopil na olimpijskih igrah, v teku na 400 metrov pa je prišel do polfinala. Partyka je nastopila v Pekingu in v Londonu, in sicer na OI in paraolimpijskih igrah. Namiznoteniška igralka se je rodila brez desne podlaktnice, klub hendekepu pa nastopa tudi v konkurenči zdravih športnikov. Natalie du Toit je pred 11 leti po prometni nesreči ostala brez leve noge od kolena navzdol, klub temu pa je na paraolimpijadi v Atenah osvojila pet zlatih medalj, pred štirimi leti, ko je nastopila na OI in parolimpijskih igrah, pa je na obeh dogodkih nosila zastavo. Za Zanardija, ki je pred 11 leti po nesreči ostal brez obe nog, bodo to prve paraolimpijske igre, nastopili pa bo v kolesarstvu in disciplini tricikel. Za Veliko Britanijo bo nastopila Martine Wright (sedeča odbojka), ki je izgubila obe nogi v attentati na londonško podzemno železnicu 7. julija 2005.

VUELTA - Nemeč John Degenkolb (Argos-Shimano) je dosegel četrto etapno zmago na letosnji kolesarski dirki po Španiji. Drugo mesto je v cijlenem sprintu desete in 190 km dolge preizkušnje od Ponteareasa do Sanxenxa zasedel Franco Nacer Bouhanni, tretje pa Italijan Daniele Bennati. Rdečo majico vodilnega je zadržal Španec Joaquim Rodriguez (Katusha).

US OPEN - V prvem krogu odprtega teniškega prvenstva ZDA v New Yorku sta izpadla oba Slovenca med posamezniki, Polona Hercog in Blaž Kavčič. Za Kavčiča je bil s 6:4, 7:6 (5), 3:6 in 6:3 usoden Italijan Flavio Cipolla, Hercogovo pa je s 7:6 (6) in 6:1 ugnala petnaščica Čehinja Petra Kvítova.

RELI - V Čedadu bo v petek in v soboto 48. Reli Friuli Alpi Orientali, na katerem bo nastopilo rekordnih 148 dirkačev.

URADNO - Kosarkarska zveza Slovenije je potrdila dogovor, ki ga je vodstvo KZS sklenilo z župani občin, da bodo prvi del evropskega prvenstva v košarki v Sloveniji od 4. do 9. septembra 2013 gostili Celje, Ljubljana, Koper in Jesenice.

NOGOMET - Pred nedeljskim 1. krogom

H Krasu se je vrnil Milan Grujić

DRŽAVNI IN DEŽELNI POKAL
V Dolini Breg - Zarja,
doma tudi Vesna,
Juventina in Mladost

Drevi bo na sporednu prvo krog državnega in deželnega pokala za ekipe deželnih amaterskih prvenstev. V državnem pokalu bo Juventina na domaćem igrišču v Štandrežu gostila Pro Romans. Vesna pa bo v Križu igrala proti Terzu. V deželnem pokalu 1. amaterske lige bo Sovodnje igralo v gosteh v Koprivenem, medtem ko bo trebenški Primorec igral pri Domiju. V 2. AL bo Primorje nočjo prosto, medtem ko bo v Dolini na sporednu prvi letosnji derbi med Bregom in Zarjo. V 3. AL bo Mladost v Doberdobu gostila Sagrado, gospaško-padriška Gaja pa letos ne bo nastopala v deželnem pokalu. Vse tekme se bodo začele ob 20.30.

KOŠARKA - V Nabrežini

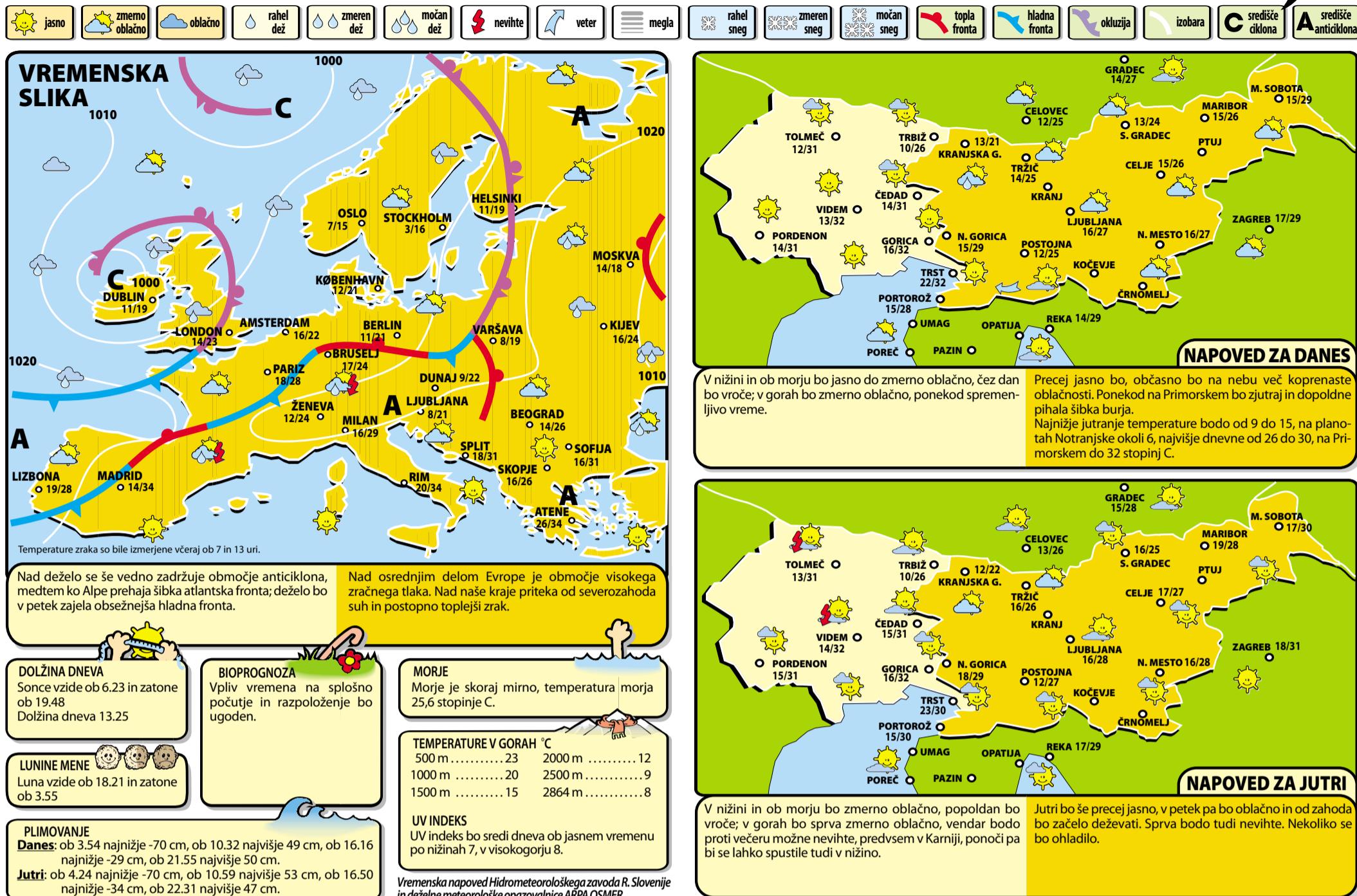
»Težkih« 12 ur!

Turnir 12 ur košarkarjev, ki so ga konec tedna na igrišču Sokola v Nabrežini organizirali igralci ŠZ Jadran, je minil v vedrem in sproščenem vzdružju. Skratka, uspel je. Nastopilo je 10 ekip. Organizatorji pa so poskrbeli že za tekmovanje v raznih metih, zelo posrečena je bila tekma v metih za mešane dvojice. Okrog 30 parov je igralo tudi turnir v »briškoli«. Košarkarski turnir 3:3 je osvojila ekipa Kvintal, ki je v finalu s 15:9 premagala Pomidore. Na tretje mesto so se uvrstili člani ekipe Bukrbi, ki so premagali »Sardone in savor«.

Vrstni red: 1. Kvintal (Kristjan Ferfoglia, Alex Vitez, Daniel Malalan, Andrej Guštin); 2. Pomidori (Saša Malalan, Marko Gantar, Niko Sossi); 3. Bulkerbi, 4. Sardoni in savor; 5. ex-aquo: Bu, Muhe, B52, Oldies, Manguste.

Druga tekmovanja, prosti meti: Jana Crosselli in Dean Oberdan; met za tri točke: Christian Slavec; met v mešanih dvojicah (ženska in moški): Elena Stančič, Borut Ban; met s polovice igrišča: Alex Vitez; nagrada za najbolj pozitivnega igralca je prejel Andrej Guštin (ekipa Kvintal).

PODNEBNE SPREMEMBE - Že porušen rekord iz leta 2007

Taljenje arktičnega ledu spet doseglo rekordno raven

WASHINGTON - Led v Arktičnem oceanu se je letosnje poletje stopolil na rekordno nizko raven, so po nedeljek sporočili znanstveniki in opozorili, da lahko to povzroči ekstremne podnebne razmere tudi daleč stran od severnega tečaja. Iz ameriškega državnega centra za spremljanje snega in ledu pa so sporočili, da se bo taljenje v naslednjih tednih nadaljevalo.

Arktični led se je stopolil na območje 4,09 milijona kvadratnih kilometrov. S tem je porušen rekord iz leta 2007, ko je površina ledu znašala 4,17 milijona kvadratnih kilometrov, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Območje Severnega tečaja je ocean, ki ga prekriva led. Pozimi led obsega približno 15 milijonov kvadratnih kilometrov. Poleti se površina ledu zmanjša in se jeseni ponovno začenja večati. Ponavadi led svoj minimum doseže sredi septembra, vendar je bil letos prejšnji rekord porušen že v nedeljo. Meritve preko satelitov izvajajo od leta 1979.

Raziskovalec iz centra za spremljanje snega in ledu Ted Scambos je dejal, da je za taljenje krivo predvsem globalno segrevanje zaradi človeških izpustov toplogrednih plinov. Obenem je zatrdil, da so pomembni tudi naravni dejavniki. Vendar je Scambos dodal, da obsežno taljenje ledu in visoke temperature nakazujejo na vzorec, ki ga lahko razloži samo globalno segrevanje.

Raziskovalec pri ameriški vesoljski agenciji Nasa Vaded Abdalati pa je dejal, da se Arktika drastično spreminja, kar pa ima lahko velike posledice za svetovno podnebje. Po njegovih besedah je bil arktični led pomemben dejavnik pri oblikovanju podnebja, v katerem se je razvila moderna civilizacija.

Po ugotovitvah znanstvenikov arktični led pomaga pri uravnavanju temperatur med zimo in poletjem južneje od Arktike. Nekatere raziskave pa so povezale taljenje ledu z večjo verjetnostjo ekstremnih podnebnih razmer, kot so suša, poplave in vročinski vali. (STA)

V venezuelski rafineriji včeraj pogasili požar

CARACAS - Gasilci so včeraj pogasili požar v največji venezuelski rafineriji v kraju Amuay. Požar, ki je izbruhnil zaradi silovite eksplozije, v kateri je umrl najmanj 40 ljudi, je pustošil tri dni. Po poročanju venezuelske državne televizije so pogasili ogenj v treh rezervoarjih za gorivo. Do včeraj jutri se je občutno razkobil dim, ki se je tri dni vili nad rafinerijo. Venezuelske oblasti so sporočile, da je bilo v eksploziji, ki je odjeknila v soboto, ranjenih več kot 150 ljudi, med najmanj 40 smrtnimi žrtvami pa je tudi več pripadnikov venezuelske vojske. To je bila ena najhujših nesreč v zgodovini venezuelske naftne industrije. Preiskava o vzroku eksplozije še poteka. (STA)

HRVAŠKA - V bližini Medulin

V Istri znova našli nevarno tropsko algo

Taljenje arktičnega ledu ima hude posledice za mnoge žive vrste, zlasti za belega medveda

ZAGREB - V morju pri svetilniku na rtu Marlera nedaleč od Medulin na jugu hrvaške Istre so potapljači našli tropsko algo Caulerpa racemososa, ki velja za izjemno nevarno za avtohtone morske organizme, poroča Glas Istre na svoji spletni strani. Spominja, da so nevarno algo v morju pri Istri prvič odkrili pred sedmimi leti pri Vrsaru.

Hrvaški biologi so našli novo kolonijo nevarne alge pri Medulinu, na morskem dnu v pesku na globini med več kot 17 in 23 metri, in sicer na štirih različnih mestih. Medtem ko so tri kolonije alg velikosti kvadratnega metra, se je ena razširila na približno 50 kvadratnih metrov, navaja puljski časnik.

Dodata mnenje strokovnjakov, da je Caulerpa racemososa, ki se razširja z morskimi tokovi, nevarnejša za avtohtono floro in favno v istrskem morju kot njena tropska sorodnica Caulerpa taxifolia.

Racemososa je nemogoče uničiti, potem ko kolonija doseže velikost deset kvadratnih metrov, za razliko od taxifo-

li, ki so jo v hrvaškem morju uspeli uničiti ali vsaj omejiti njeno širjenje, je pred leti pojasnil vodja projekta za spremljanje, nadzor, širjenje in čiščenje tropskih alg zvrsti caulepa Ante Žuljević s splitskega inštituta za oceanografijo.

Prve racemosose so namreč v hrvaškem Jadranu našli pri Peklenskih otokih leta 2000. Od takrat naj bi že zabeležili v slabih 100 primerih na različnih koncih. Dodali so, da so jo čistili zgolj ob vhodu v veliko jezero na otoku Mljet, ki velja za največji koralični greben v Sredozemskem morju.

Ko se racemososa razširi, prekrije vse avtohtone nepremične živalske organizme in alge, ki so na morskem dnu. Zato se zvišuje poraba kisika, kar je usodno za večino organizmov in vodi k radikalnim spremembam biološke raznolikosti na morskem dnu, je še pojasnil Žuljević. Kot je dalal, je racemososa bolj kot taxifolia odporna na nizke temperature in je zato lahko tudi v morju pri Vrsaru, kjer je morje čez zimo hladnejše. (STA)